

Solvensrapport 2018

Rapport om Solvens og Finansiell Situation
Forsikringselskabet Danica

Indhold

Sammendrag	3
Kapitel A – Virksomhed og resultater	6
A.1 Virksomhed	6
A.2 Forsikringsresultater	10
A.3 Investeringsresultater	10
A.4 Resultater af andre aktiviteter	14
A.5 Andre oplysninger	15
Kapitel B - Ledelsessystem	16
B.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet.....	16
B.2 Egnetheds- og hæderlighedskrav	25
B.3 Risikostyringssystem, herunder vurderingen af egen risiko og solvens.....	27
B.4 Internt kontrolsystem	31
B.5 Intern Auditfunktion	33
B.6 Aktuarfunktion.....	34
B.7 Outsourcing	36
B.8 Andre oplysninger	37
Kapitel C - Risikoprofil	38
C.1 Forsikringsrisici	40
C.2 Markedsrisici.....	44
C.3 Kreditrisici.....	50
C.4 Likviditetsrisici.....	52
C.5 Operationelle risici	53
C.6 Andre væsentlige risici	55
C.7 Andre oplysninger	57
Kapitel D – Værdiansættelse til solvensformål	58
D.1 Aktiver	58
D.2 Forsikringsmæssige hensættelser	60
D.3 Andre forpligtelser	64
D.4 Alternative værdiansættelsesmetoder	64
D.5 Andre oplysninger.....	64

Kapitel E – Kapitalforvaltning	65
E.1 Kapitalgrundlag	65
E.2 Solvenskrav og minimumssolvenskrav	67
E.3 Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregningen af solvenskravet.....	68
E.4 Forskelle mellem standardformlen og en intern model.....	69
E.5 Manglende overholdelse af minimumssolvenskravet og manglende overholdelse af solvenskravet.....	70
E.6 Andre oplysninger	71
Bilag 1: Offentliggørelse af visse oplysninger, der indsendes til Finanstilsynet.....	72
Bilag 2: Definitioner og betegnelser	73

Sammendrag

I henhold til de fælles europæiske regler for, hvordan forsikringselskaber i Europa skal sikre tilstrækkelig kapital til pensioner og udbetalinger i forbindelse med sygdom, skader og ulykker skal alle forsikringselskaber hvert år offentligt redegøre for, hvordan selskaberne hver især har efterlevet reglerne.

Regelsættets fokus er på, hvordan selskaberne måler og styrer deres risici.

En fælles koncernrapport

Udgangspunktet i rapporten er koncernens samlede forhold. Særlige forhold for enkeltelskaber i koncernen nævnes alene, hvis der afviges betydeligt fra koncernen.

Af hensyn til Danica koncernens kunder i Sverige og Norge offentliggøres denne rapport ligeledes i disse lande. Visse forhold, der fra et koncernperspektiv ikke er betydelige, er nævnt i rapporten for at skabe gennemsigtighed for de nordiske kunder.

Kravene er opfyldt

Som det fremgår af rapporten, opfylder Danica koncernen kravene til tilstrækkelig solvens, og bestyrelserne i Danica koncernens selskaber har vedtaget et styrings- og ledelsessystem, der sikrer, at der er tilstrækkelig kapital til at drive forretningen på et betryggende grundlag.

Nedenfor er et overblik over kapitalgrundlag og kapitalkrav for 2017 og 2018:

Solvens (mio. kr.)	31.12.2018						31.12.2017				
	Danica Koncern	Forsikrings- selskabet Danica	Danica Pension	Danica Pensions- forsikring	Danica Sverige	Danica Norge	Danica Koncern	Forsikrings- selskabet Danica	Danica Pension	Danica Pension Sverige	Danica Pension Norge
Basiskapital	25.510	20.989	27.216	2.828	1.593	434	23.770	20.045	24.888	1.419	438
SCR	12.657	4.056	10.846	2.061	1.199	304	10.481	3.859	10.072	1.141	349
Overskydende basiskapital	12.853	16.933	16.370	767	394	131	13.289	16.186	14.816	278	89
Solvensdækning	202%	518%	251%	137%	133%	143%	227%	519%	247%	124%	126%
MCR	7.357	1.014	4.881	927	398	137	6.011	965	4.532	357	157

Introduktion til Danica koncernens strategi

Danicas strategi tager udgangspunkt i en vision om at være kundernes tryghedsrådgiver.

Målet er, at være et skridt foran, når det kommer til at rådgive kunderne om økonomisk tryghed og derved skabe højere kundetilfredshed.

Danica har fokus på proaktivt at bidrage til, at både privat- og firmakunder har de rigtige pensions- og forsikringsløsninger.

Danica kontakter løbende kunderne, når vi kan se, at der er sket noget i deres liv, som kan have betydning for deres pensions- eller forsikringsordning. Når kunderne er trygge ved, at Danica er proaktive og giver klare anbefalinger til, hvordan kunderne dækkes bedst muligt, kan kunderne koncentrere sig om deres virksomhed, arbejde og øvrige liv frem for at bekymre sig om, hvorvidt de har de rigtige dækninger på deres pensions- og forsikringsordninger.

Ændringer i koncernens selskabsstruktur

I slutningen af 2017 meddelte Danske Bank, at Danica Pension overtager SEB Pension i Danmark. Opkøbet blev godkendt af de relevante myndigheder i juni 2018, hvorefter integrationen i Danica koncernen blev en realitet. Selskabet ændrede samtidig navn til Danica Pensionsforsikring.

Købet har medført skalafordele, som har styrket Danica koncernens konkurrenceevne og udviklingskraft. Således vil Danica koncernen få et endnu bedre grundlag for at udvikle nye og relevante pensions- og forsikringsløsninger til kunderne.

Med integrationen af SEB Pension i Danmark har Danica fået 200.000 nye pensionskunder, samt øget selskabets investeringsaktiver under forvaltning med ca. 100 mia. kr.

I 2018 besluttede Danica Pension at frasælge Danica Pension Sverige. De nye ejere forventes godkendt i løbet af 1. halvår 2019, hvorefter udskillelsen af selskabet fra Danica koncernen vil blive gennemført.

2018 resultat

Danica koncernens resultat før skat og ophørende aktiviteter i 2018 udgjorde 1.216 mio. kr. mod 1.861 mio. kr. i 2017:

Danica koncernen, resultat før skat (mio. kr.)	2018	2017
Forsikringsresultat, Traditionel	1.235	1.279
Forsikringsresultat, Markedsrenteprodukter	267	626
Resultat af forsikringsvirksomhed	1.502	1.905
Ændring i skyggekonto	0	85
Særlige overskudsandele	-60	-230
Investeringsafkast	-226	101
Resultat før skat og ophørende aktiviteter	1.216	1.861
Resultat af ophørende aktiviteter	77	56

Efter skat og inkl. ophørende aktiviteter udgjorde resultatet 1.081 mio. kr. mod 1.609 mio. kr. i 2017. Resten af dette afsnits tal er – med mindre andet er angivet – oplyst før skat og ophørende aktiviteter.

Resultat af forsikringsvirksomhed for 2018 er under forventningerne fra årsrapporten for 2017 og delårsrapporten for første halvår 2018.

Forsikringsresultatet af den traditionelle forretning udgjorde et resultat på 1.235 mio. kr. i 2018 mod 1.279 mio. kr. i 2017. Resultatet er påvirket af den negative udvikling på syge- og ulykkesforsikringer, der er tilknyttet traditionelle produkter, samt de forventede faldende indtægter i den traditionelle forretning, der kan henføres til, at nytægning primært sker til markedsrenteprodukter og bestandens generelle afløbsprofil.

Forsikringsresultatet af markedsrenteprodukter udgjorde 267 mio. kr. i 2018 mod 626 mio. kr. i 2017. Resultatet er positivt påvirket af stigende forretningsomfang og negativt påvirket af udviklingen på de finansielle markeder, samt den negative udvikling i syge- og ulykkesforsikringer, der er tilknyttet markedsrenteprodukter.

Investeringsafkastet, der vedrører egenkapitalens risiko, faldt fra 164 mio. kr. i 2017 til -11 mio. kr.

Standard – med en enkelt undtagelse

Danica koncernen vurderer, at den i regelsættet angivne standardmodel til opgørelse af solvenskravet er passende for forretningen med en enkelt undtagelse.

I forhold til opgørelse af levetidsrisikoen passer standardmodellen ikke helt til måden den regnskabsmæssige behandling er af denne risiko i de forsikringsmæssige hensættelser. Det er derfor valgt at udvikle en intern model til denne opgørelse i de danske liv- og pensionselskab, Danica Pension og Danica Pensionsforsikring. Den interne model sikrer, at der samlet indregnes en levetidsrisiko, der svarer til standardmodellen.

Finanstilsynet i Danmark har fastlagt, at de forventede fremtidige levetidsforbedringer fra og med 2018 skal baseres på observerede forbedringer over de seneste 20 år frem for over de seneste 30 år. Baggrunden er, at de seneste års opdateringer af benchmarket efter tilsynets opfattelse indikerer, at levetidsbenchmarket ikke beskriver den faktiske udvikling tilstrækkeligt.

Dette har for Danica koncernen betydet, hensættelserne til de garanterede ydelser blev forøget, solvenskapitalkravet steg og egenkapitalen blev reduceret. Den samlede effekt havde begrænset betydning for Danica koncernens kapitalstyrke.

Værdier efter anerkendte metoder

Metoden til opgørelse af solvenskravet er modulært opbygget og inddrager alle facetter af koncernens virke. For dele af opgørelserne kan værdierne ikke aflæses på et marked. I disse tilfælde opgøres værdierne enten baseret på regler fastsat af tilsynsmyndighederne eller efter internationalt anerkendte finansielle og forsikringstekniske metoder.

Offentliggørelse af indberetninger

Med de fælles europæiske regler er der udvidede krav til de indberetninger, selskaberne skal foretage til Finanstilsynene. En del af disse indberetninger skal gøres offentligt tilgængelige sammen med denne rapport. I bilag 1 findes en oversigt over disse indberetninger med tilhørende links.

I bilag 2 findes en oversigt over definitioner og betegnelser, der anvendes i denne rapport.

Kapitel A – Virksomhed og resultater

I dette kapitel redegøres for Danica koncernens forretningsmæssige virke og resultatdannelse.

A.1 Virksomhed

Danica koncernen er en del af Danske Bank koncernen og udbyder pensionsordninger, syge- og ulykkesforsikringer samt skade- og sundhedsforsikring, primært på det danske marked. Gennem datterselskaber i Norge og Sverige tilbydes pensionsordninger og syge- og ulykkesforsikringer i de disse lande. Det bemærkes, at datterselskabet i Sverige forventes frasolgt i løbet af 2019.

Danica koncernen har en vision om at være det pensionsselskab, som kunderne har mest tillid til. Dette ønskes udlevet gennem at levere økonomisk tryghed til kunderne ved at gøre pension nem. Danica koncernen har som mål, at være tilgængelig, give klare anbefalinger samt at sikre, at kunderne får gode afkast.

Fokus i Danica koncernen er i dag på markedsrenteprodukterne. De traditionelle produkter anbefales ikke længere til nye kunder.

Efter myndighedernes godkendelse gennemførte Danica Pension den 7. juni 2018 købet af Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S (tidligere: SEB Pensionsforsikring A/S og SEB Administration A/S), hvilket betyder, at de fra denne dato er dattervirksomheder af Danica Pension. Danica Pensionsforsikring A/S og Danica Administration A/S samt underliggende datterselskaber indgår i solvensrapporten fra købstidspunktet 7. juni 2018.

Danica består i Danmark af forsikringsselskaberne:

- Forsikringsselskabet Danica, Skadesforsikringsaktieselskab af 1999
- Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
- Danica Pensionsforsikring A/S

Herudover ejer Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskabet to udenlandske datterselskaber: Danica Pension Försäkringsaktiebolag, i Sverige og Danica Pensjonsforsikring AS i Norge samt en række ejendomsselskaber i Danmark. Danica Pension har i slutningen af 2018 indgået aftale omkring salg af Danica Pension Försäkringsaktiebolag, i Sverige. Salget afventer myndighedernes godkendelse og forventes gennemført i 2. kvartal 2019.

Danica koncernens forsikrings- og pensionselskaber er placeret i Lyngby, Stockholm og Trondheim. Af nedenstående tabel fremgår nærmere oplysninger om de enkelte selskaber:

Danica koncernen					
	Forsikringselskabet Danica	Danica Pension	Danica Pensionsforsikring	Danica Pension Sverige	Danica Pension Norge
Navn	Forsikringselskabet Danica, Skadeforsikringsaktieselskabet af 1999	Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab	Danica Pensionsforsikring A/S	Danica Pension, Försäkringsaktiebolag	Danica Pensjonsforsikring AS
Adresse	Parallevej 17 2800 Kgs. Lyngby	Parallevej 17 2800 Kgs. Lyngby	Parallevej 17 2800 Kgs. Lyngby	Norrmalmstorg 1 Box 7523 103 92 Stockholm	Nordregt. 12 N-7011 Trondheim
Registreringsnummer	CVR: 2502634	CVR: 24256147	CVR: 16420018	516401-6643	977465478

Tilknyttede kontrollerende instanser

Forsikrings- og pensionselskaberne er under tilsyn i deres respektive lande. De nationale tilsyn er placeret i hhv. København, Stockholm og Oslo, jf. nedenstående oversigt:

Tilsynsmyndigheder			
	Danica Pension Danmark	Danica Pension Sverige	Danica Pension Norge
Navn	Finanstilsynet	Finansinspektionen	Finanstilsynet
Adresse	Århusgade 110 2100 København Ø	Brunnsgatan 3 Box 7821 103 97 Stockholm	Revierstredet 3 Postboks 1187 Sentrum 0107 Oslo
Telefon	+45 33 55 82 82	+46 8-408 980 00	+47 22 63 02 26
E-mail	finanstilsynet@ftnet.dk	finansinspektionen@fi.se	post@finanstilsynet.no

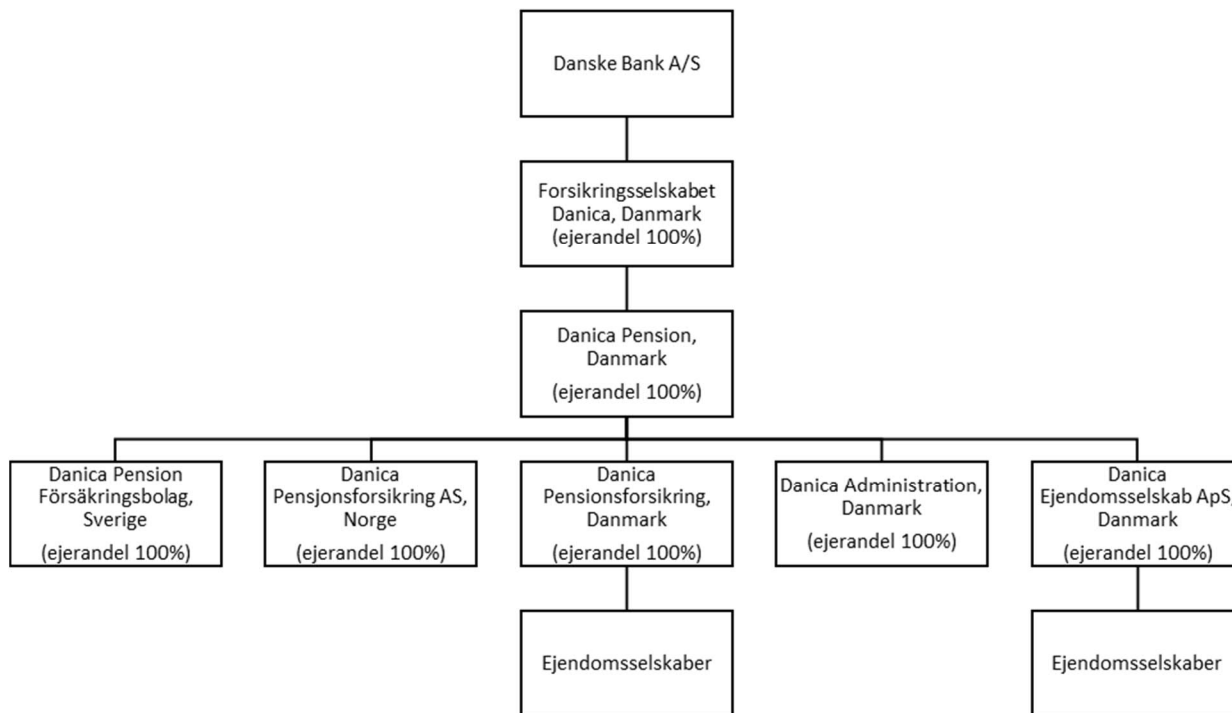
Den eksterne revision af Danica koncernens officielle regnskaber bliver udført af revisionsfirmaet Deloitte:

Ekstern revisor	
	Danica Koncern
Navn	Deloitte, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Adresse	Weidekampsgade 6 2300 København S
Telefon	+45 36 10 20 30
E-mail	N/A

Ekstern revision af Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge udføres under samme aftale som Danica koncernen har indgået med Deloitte i Danmark. Deloitte Danmark bruger, som led i udførelsen af revisionen af datterselskaberne, kolleger fra deres revisionskontorer i hhv. Sverige og Norge.

Ejerforhold

Danske Bank ejer Danica koncernen og der er ikke andre medejere. Koncernens ejerforhold fremgår nedenfor:

Skades- og livsforsikring

I Danmark udøver Danica koncernen skadesforsikringsvirksomhed igennem moderselskabet Forsikringselskabet Danica A/S og livsforsikringsvirksomhed igennem datterselskaberne Danica Pension og Danica Pensionsforsikring.

Livsforsikringsvirksomheden i Sverige og Norge udøves gennem de respektive datterselskaber i Sverige og Norge.

Følgende oversigt fremgår af Danica koncernens årsrapport og giver et overblik over koncernens hovedaktiviteter:

Selskab

Aktivitet

Selskab	Aktivitet
Forsikringselskabet Danica A/S	Salg af skadeforsikring, som omfatter Sundhedssikring, Kritisk Sygdom
Danica Pension A/S	Salg af markedsrenteprodukterne, Danica Balance, Danica Link og Danica Select, hvor opsparingen bliver forrentet med markedsafkastet. Policerne kan tilknyttes livsforsikring og forsikring mod tab af erhvervsevne. Salg af traditionel livsforsikring og pension (Danica Traditionel) samt syge- og ulykkesforsikring, som omfatter tab af erhvervsevne.
Danica Pension Försäkringsaktiebolag	Primært salg af firmapensionsordninger, derudover tilbydes almindelige unit-link produkter og syge- og ulykkesforsikringer i Sverige.
Danica Pensjonsforsikring AS	Salg af primært privattegnede unit-link ordninger samt syge- og ulykkesforsikring i Norge.
Danica Administration A/S	Salg af administrations- og formidlingsydelser til Danica Pensionsforsikring A/S samt underliggende selskaber.
Danica Pensionsforsikring A/S	Salg af markedsrenteprodukterne, hvor opsparingen bliver forrentet med markedsafkastet. Policerne kan tilknyttes livsforsikring og forsikring mod tab af erhvervsevne. Salg af traditionel livsforsikring og pension samt syge- og ulykkesforsikring, som omfatter tab af erhvervsevne.
Ejendomsselskaber	Ejendomsselskaber Ejendomsselskab, der primært investerer i erhvervsejendomme og butikcentre.

A.2 Forsikringsresultater

I Danica koncernen tilbydes forsikringsdækninger i tilknytning til pensionsopsparingsprodukterne. Disse udgør:

- Syge- og ulykkesprodukter, herunder dækninger ved tab af erhvervssevne, Sundhedssikring og Kritisk sygdom
- Dækninger ved død inden pensionering
- Livslang pensionsudbetaling

Danica koncernens forsikringsresultat før skat og ophørende aktiviteter udgjorde 1.502 mio. kr. i 2018 mod 1.905 mio. kr. i 2017. Resultatets sammensætning er nærmere specificeret i nedenstående tabel:

Forsikringsresultat (mio. kr.)	Danica koncern		Forsikringsselskabet Danica		Danica Pension		Danica Pensionsforsikring*		Danica Pension Norge**	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Tilknyttet Traditionelle produkter	1.235	1.279	0	0	829	1.067	93		0	0
Tilknyttet Markedsrenteprodukter	267	626	18	-41	94	260	-270		48	84
Resultat af forsikringsvirksomhed	1.502	1.905	18	-41	923	1.327	-177	0	48	84
Resultat af ophørende aktiviteter	88	64								

* Danica Pensionsforsikring indgår fra overtagelsestidspunktet 7. juni 2018

** For Danica Pension Norge er tallene for Markedsrenteprodukterne inkl. resultatet af livsforsikringsprodukter

Forsikringsresultatet af den traditionelle forretning udgjorde et resultat på 1.235 mio. kr. i 2018 mod 1.279 mio. kr. i 2017. Resultatet er påvirket af den negative udvikling på syge- og ulykkesforsikringer, der er tilknyttet traditionelle produkter, samt de forventede faldende indtægter i den traditionelle forretning, der kan henføres til, at nytægning primært sker til markedsrenteprodukter og bestandens generelle afløbsprofil.

Forsikringsresultatet af markedsrenteprodukter udgjorde 267 mio. kr. i 2018 mod 626 mio. kr. i 2017. Resultatet er positivt påvirket af stigende forretningsomfang og negativ påvirket af udviklingen på de finansielle markeder, samt den negative udvikling i syge- og ulykkesforsikringer, der er tilknyttet markedsrenteprodukter.

Forsikringsresultatet af ophørende aktiviteter udgjorde 88 mio. kr. i 2018 mod 64 mio. kr. i 2017.

A.3 Investeringsresultater

Danica koncernens investeringsstrategier har fokus på at understøtte kundernes pensionsopsparinger. Overordnet tilbydes der to typer af opsparingsprodukter:

- Markedsrenteprodukter
- Traditionelle gennemsnitsrenteprodukter med garanterede ydelser

I Danica Pension Danmark tilbydes markedsrenteprodukter med og uden garanti. I Danica Pension Sverige tilbydes alene markedsrenteprodukter uden garanti og i Danica Pension Norge tilbydes primært markedsrenteprodukter uden garanti.

Forsikringselskabet Danica

I Forsikringselskabet Danica tegnes forsikringsprodukterne Sundhedssikring og Kritisk Sygdom. Investeringsresultaterne, der påvirker egenkapitalen, stammer således primært fra forvaltningen af aktiverne til understøttelse af hensættelserne og egenkapitalens midler og lån. Resultatet af kapitalforvaltning blev på 555 mio. kr. i 2018.

Danica Pension

I Danica Pension er der følgende pensionsopsparingsprodukter:

- Markedsrenteprodukter: Danica Balance, Danica Link og Danica Select
- Traditionelle produkter: Danica Traditionel

I nedenstående tabel er resultaterne af investeringer, opdelt på aktivklasser, vist. Investeringsresultatet vedr. bl.a. Danica Traditionel, syge- og ulykkesforsikringer, egenkapitalen og lån. Samtidig er de tilsvarende resultater af investeringer i markedsrenteprodukterne oplyst:

Danica Pension

Investeringer (mio. kr.)	Primo	Ultimo	Afkast i % p.a. før skat
Gennemsnitsrenteprodukter*			
Grunde og bygninger	22.157	17.502	6,2
Noterede Kapitalandele	9.345	9.332	-10,0
Unoterede Kapitalandele	8.759	7.072	11,2
Kapitalandele, i alt	18.104	16.404	-5,5
Stats- og realkreditobligationer	107.413	101.759	1,3
Indeksobligationer	18.179	17.906	5,2
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	19.028	20.186	-0,4
Obligationer og udlån, i alt	144.620	139.851	2,0
Tilknyttede virksomheder	651	2.931	13,9
Øvrige investeringsaktiver	7.471	1.639	
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringer af aktiver og forpligtelser	-1.833	-1.436	
Markedsrenteprodukter			
Grunde og bygninger	7.161	6.571	7,4
Noterede Kapitalandele	66.519	63.228	-10,0
Unoterede Kapitalandele	12.834	14.674	11,2
Kapitalandele, i alt	79.353	77.902	-5,8
Stats- og realkreditobligationer	37.446	37.406	1,0
Indeksobligationer	3.148	2.033	4,9
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	12.207	9.089	-0,6
Obligationer og udlån, i alt	52.801	48.528	1,0
Tilknyttede virksomheder	0	0	
Øvrige investeringsaktiver	4.706	11.994	
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringer af aktiver og forpligtelser	398	-577	

* Det er alene investeringer i gennemsnitsrenteprodukterne, der påvirker egenkapitalen

Investeringsresultaterne var positive for unoterede kapitalandele, ejendomme og obligationer, mens afkastet på noterede kapitalandele var -10%.

Investeringer for rene markedsrenteprodukter uden garanti havde i 2018 en samlet værdi på 106.800 mio. kr. sammenlignet med 112.076 mio. kr. i 2017. Det samlede afkast for 2018 for markedsrenteprodukterne uden garanti var -6,3%.

Danica Pensionsforsikring

I Danica Pensionsforsikring er der følgende pensionsopsparingsprodukter:

- Markedsrenteprodukter: Investeringsmikset bestemmes af kundernes risikotolerance. De kan vælge mellem meget lav, lav, middel, høj og meget høj. Herudover er der to særlige valgmuligheder: unit link med selvvalg og unit link med en helt særlig udjævningsmekanisme af afkastet over tid
- Traditionelle produkter: Traditionel

I nedenstående tabel er resultaterne af investeringer, opdelt på aktivklasser, vist.

Danica Pensionsforsikring (hele 2018)

Investeringer (mio. kr.)	Primo	Ultimo	Afkast i % p.a. før skat
Gennemsnitsrenteprodukter*			
Grunde og bygninger	4.513	3.417	6,0
Noterede Kapitalandele	3.420	4.917	-13,8
Unoterede Kapitalandele	854	9.625	-0,1
Kapitalandele, i alt	4.274	14.542	-6,4
Stats- og realkreditobligationer	29.987	20.277	0,3
Indeksobligationer	4.881	6.951	-1,7
<i>Kreditobligationer og emerging markets obligationer</i>			
Obligationer og udlån, i alt	34.868	27.228	-0,1
Tilknyttede virksomheder			
Øvrige investeringsaktiver	2.128	1.238	
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringer af aktiver og forpligtelser	4.892	2.813	
Markedsrenteprodukter			
Grunde og bygninger	2.069	1.450	6,0
Noterede Kapitalandele	7.933	7.305	-19,1
Unoterede Kapitalandele	2.220	8.454	4,8
Kapitalandele, i alt	10.153	15.759	-10,0
Stats- og realkreditobligationer	12.807	18.914	-0,3
Indeksobligationer	9.844	11.184	-0,4
<i>Kreditobligationer og emerging markets obligationer</i>			
Obligationer og udlån, i alt	22.651	30.098	-0,3
Tilknyttede virksomheder			
Øvrige investeringsaktiver	6.860	228	
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringer af aktiver og forpligtelser	2.455	419	

* Det er alene investeringer i gennemsnitsrenteprodukterne, der påvirker egenkapitalen

Danica Pension Sverige

I Danica Pension Sverige tilbydes alene pensionsopsparingsprodukter uden garantier.

Investeringsresultaterne, der påvirker egenkapitalen, stammer primært fra forvaltningen af aktiverne til understøttelse af egenkapitalens midler og ansvarligt lån. Aktiverne, der understøtter disse midler, er fordelt som følger ultimo 2018:

Aktiver (mio. kr.)	Primo	Ultimo	Afkast i % p.a. før skat
Aktier og kapitalandele	11	17	-11,0%
Bankindestående	407	539	-0,7%
I alt	418	555	-1,0%

Danica Pension Sverige har ikke indflydelse på investeringerne i markedsrenteprodukterne, da kunder selv vælger disse, og der ikke er nogen former for garantier tilknyttet. De fremgår således ikke af ovenstående tabel.

Danica Pension Sverige har mindre positioner i værdipapirfonde, hvis markedsværdi påvirkes af ændringer i det finansielle marked.

Danica Pension Norge

Danica Pension Norge tilbyder primært opsparingsprodukter med valgfrihed for kunderne til selv at vælge investeringerne uden garantier tilknyttet samt forsikringsprodukter uden tilknyttede opsparingsprodukter.

Investeringsresultaterne, der påvirker egenkapitalen, stammer således primært fra forvaltningen af aktiverne bag porteføljen af kollektive forsikringer uden rentegarantier og forvaltning af egenkapitalen. Egenkapitalen ultimo 2018 er hovedsagelig placeret i obligationer med høj kreditkvalitet og som deponeringsmidler på bankkonti.

I nedenstående tabel er resultaterne af investeringer, opdelt på aktivklasser, vist. Investeringsresultatet vedr. bl.a. porteføljen af kollektive forsikringer uden rentegarantier og egenkapitalen. Samtidig er de tilsvarende resultater af investeringer i markedsrenteprodukterne oplyst:

Investeringer (mio. kr.)	Primo	Ultimo	Afkast i % p.a. før skat	
Gennemsnitsrenteprodukter				
Unoterede Kapitalandele		27	27	-2,7%
Kapitalandele, i alt		27	27	
Stats- og realkreditobligationer		304	299	1,4%
Kreditobligationer og emerging markets obligationer		580	571	1,5%
Obligationer og udlån, i alt		884	870	
Øvrige investeringsaktiver		213	100	1,6%
Markedsrenteprodukter				
Unoterede Kapitalandele	7.747	7.624		-10,1%
Kapitalandele, i alt	7.747	7.624		
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	4.984	4.905		-0,4%
Obligationer og udlån, i alt	4.984	4.905		
Øvrige investeringsaktiver	77	75		1,6%

Urealiserede gevinster og tab som indgår i kollektivporteføljen har ingen effekt på resultatopgørelsen, da disse føres over kursreguleringsfonden, der er en del af selskabets bufferkapital.

Securitisering

Securitisering gør det muligt at anvende finansielle aktiver f.eks. udlån som sikkerhed eller reference for udstedelse af finansielle instrumenter.

Danica koncernen har over det seneste år haft begrænset eksponering til investeringer i securitisering, og de udgør i dag et begrænset omfang af investeringsaktiverne i Danica Pension og Danica Pensionsforsikring.

Investeringerne i securitisering dækker over ikke-ratede Collateralized Loan Obligations¹ (CLO's).

Der er ikke investeringer i securitisering i Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge.

A.4 Resultater af andre aktiviteter

Danica koncernen har investeringer i en række associerede virksomheder. Associerede virksomheder er virksomheder, hvor Danica koncernen besidder kapitalandele i virksomheden og udøver en betydelig, men ikke bestemmende indflydelse over virksomheden. Koncernen klassificerer sædvanligvis virksomheder som associerede, hvis Forsikringsselskabet Danica direkte eller indirekte besidder mellem 20 pct. og 50 pct. af stemmerettighederne.

¹ En CLO er et struktureret obligationsprodukt der kan betragtes som en pulje af forskellige typer virksomhedslån, samlet i et investeringsprodukt.

Nedenstående tabel viser en oversigt over disse samt finansielle hovedtal for 2018:

Danica koncern kapitalandele i associerede virksomheder (mio. kr.)						
Navn og hjemsted	Aktivitet	Ejerandel	Aktiver i alt	Forpligtelser	Indtægter	Resultat
Løvholm P/S, København	Ejendomsselskab	75%	431	89	0	0
Gro Fund II K/S, København	Investeringselskab	27%	0	0	0	0
Aquaporin, Kongens Lyngby	Investeringselskab	25%	227	45	2	-62
Maritime Fund I K/S, Hellerup	Investeringselskab	26%	1.959	1.065	46	-43
K/S ERDA II, Århus	Ejendomsselskab	96%	112	112	0	0
Komplementarselskabet ERDA II ApS, Århus	Ejendomsselskab	96%	0	0	0	0
Danske Shoppingcentre P/S, København	Ejendomsselskab	50%	14.276	386	665	686
Danske Shoppingcentre FC P/S, København	Ejendomsselskab	50%	1.347	17	65	72
Komplementarselskabet Danske Shoppingcentre ApS, København	Ejendomsselskab	50%	0	0	0	0
Komplementarselskabet Danske Shoppingcentre FC ApS, København	Ejendomsselskab	50%	0	0	0	0
Samejet Nymøllevej 59-91, København	Ejendomsselskab	75%	646	12	31	42
Udviklingselskabet CØ P/S, København	Ejendomsselskab	50%	553	536	2	1
Komplementarselskabet CØ ApS, København	Ejendomsselskab	50%	0	0	0	0
Gro Fund I K/S, København	Investeringselskab	100%	714	1	0	-17
ERDA I P/S, Århus	Ejendomsselskab	100%	406	294	5	5
ERDA I Komplementarselskab ApS, Århus	Ejendomsselskab	100%	0	0	0	0
G.S.V. Holding A/S, Hedehusene	Investeringselskab	23%	1.597	1.056	844	42
Capital Four - Strategic Lending Fund K/S, København	Investeringselskab	33%	1.241	132	57	49

Som det fremgår af tabellen har Danica koncernen alene ejerandele i associerede virksomheder i Danmark.

A.5 Andre oplysninger

Der er ikke andre væsentlige oplysninger i rapporteringsperioden om Danica koncernens virke og årets resultater end dem, der fremgår af de foregående afsnit.

Kapitel B - Ledelsessystem

I dette kapitel beskrives kravene til Danica koncernens ledelsessystem, herunder risiko- og kontrolsystemet, og funktionsbeskrivelser for centrale ansvarsområder i forhold til dette.

B.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet

Danica koncernen består som beskrevet i afsnit A.1, virksomhed, af:

1. Forsikringsselskabet Danica, Skadesforsikringsaktieselskab af 1999
2. Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
3. Danica Pensionsforsikring A/S
4. Danica Pension Försäkringsaktiebolag (Sverige)
5. Danica Pensjonsforsikring AS (Norge)

De tre førstnævnte selskaber omtales i denne rapport samlet som Danica Pension Danmark.

Dette afsnit er opdelt i følgende underafsnit:

- B.1.1 Ledelsessystemets opbygning i Danmark, Sverige og Norge
- B.1.2 Nøgleposters ansvarsområder og funktioner i Danica koncernen
- B.1.3 Ændringer i ledelsessystemet i Danica koncernen
- B.1.4 Aflønningspolitik og -praksis i Danica koncernen

B.1.1 Ledelsessystemets opbygning i Danmark, Sverige og Norge

Danica Pension Danmark pr. 31.12.2018

Forsikringsselskabet Danica, Danica Pension og Danica Pensionsforsikring har selvstændige bestyrelser, dog med personsammenfald, undtaget af et bestyrelsesmedlem i Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab, som er udpeget hertil af finansministeren samt medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. Forsikringsselskabet Danica, Skadesforsikringsaktieselskab af 1999 indgår i Danmark i Danica koncernen sammen med Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab og Danica Pensionsforsikring A/S.

Bestyrelserne består således af den samme grundstamme af medlemmer, hvoraf 6 er generalforsamlingsvalgte. I Danica Pension er 3 medarbejdervalgte. For Danica Pensionsforsikring er 2 medarbejdervalgte medlemmer. I bestyrelsen for Danica Pension er der således samlet 10 medlemmer qua det ekstra medlem udpeget af finansministeren. I Danica Pensionsforsikring er der samlet 8 medlemmer.

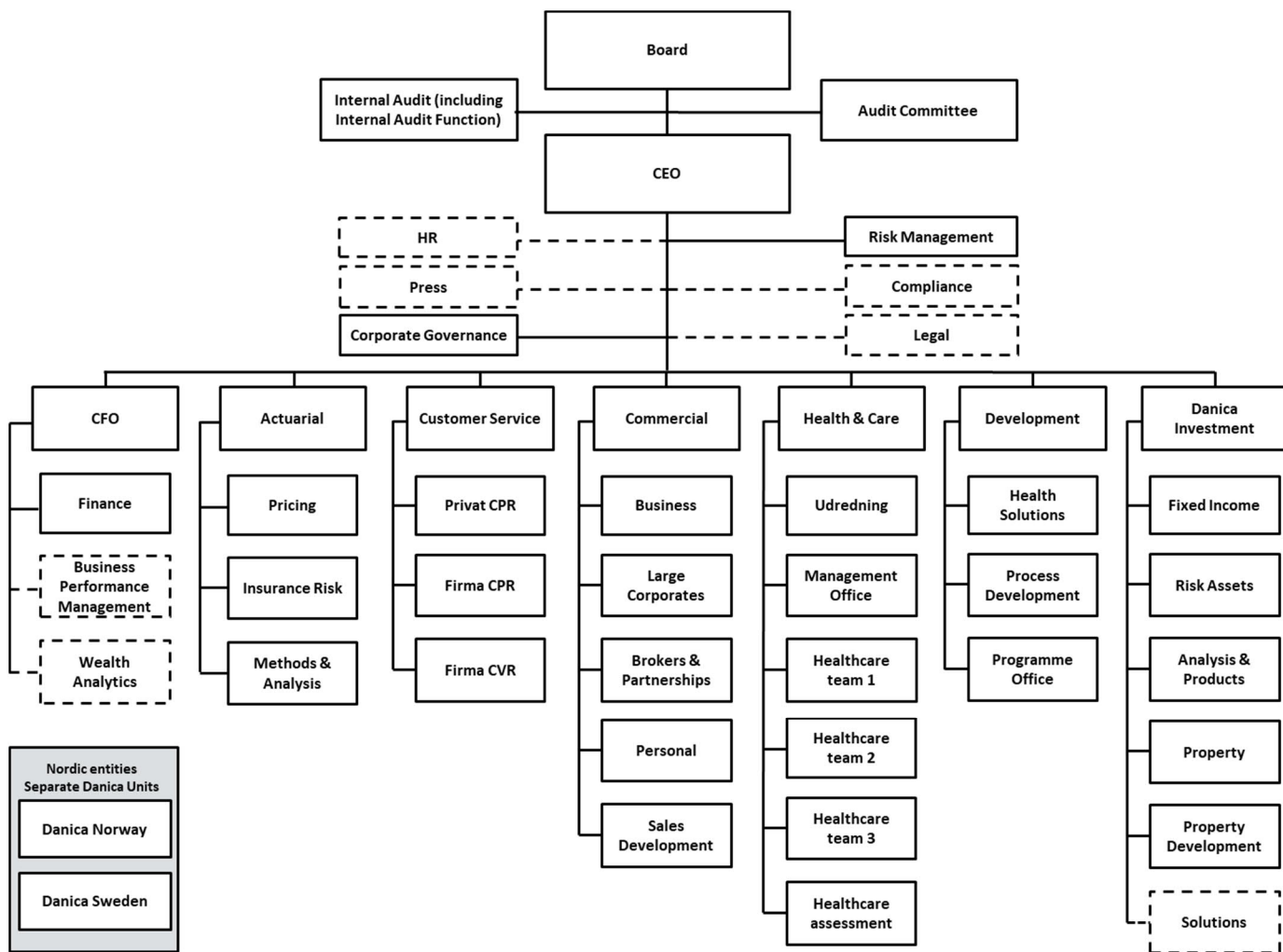
Bestyrelserne varetager den overordnede ledelse af selskaberne og holder normalt seks møder årligt. Bestyrelserne har nedsat revisionsudvalg, der forbereder bestyrelsernes arbejde vedrørende regnskabs- og revisionsmæssige forhold, herunder relaterede risikomæssige forhold. Udvalget har ikke selvstændig beslutningskompetence, men refererer alene til de samlede bestyrelser. Bestyrelserne har vedtaget vedtægter, samt forretningsorden, der fastsætter rammerne og ansvarsfordelingen mellem bestyrelserne og direktion.

Selskaberne ledes og administreres i det daglige samlet af en direktion på tre personer, bestående af:

- Chief Executive Officer (CEO)
- Chief Financial Officer (CFO) og
- Chief Commercial Officer (CCO)

Disse suppleres af en Chief Investment Officer (CIO) udenfor direktionen. Alle forretningsområder har en defineret referenceramme.

I nedenstående diagram fremgår den danske organisation. Stiplede linjer betegner at funktionen er placeret i Danske Bank koncernen:

Komitéer i Danica Pension Danmark

Ud over den organisatoriske styring af koncernen har direktionen valgt at nedsætte fire komitéer med særligt fokus på styring af investeringerne og koncernens risici, hhv. Investeringskomitéen, All Risk Komitéen, ALM komitéen og Værdiansættelseskomitéen:

Komité	Formål
Investeringskomité	Investeringskomiteen er nedsat af CIO på vegne af direktionen, med det formål at have et forum til drøftelse og godkendelse af taktiske ændringer i porteføljesammensætningen. Investeringskomiteen består af CIO, chef for Risk Assets, chef for Fixed Income, chef for Rates og chefstrateg.
All Risk Komité	All Risk Komitéen er nedsat af direktionen med det formål at sikre, at det samlede risikobillede overvåges, og at der derigennem sikres identifikation og styring af alle væsentlige risici. All Risk Komitéen skal sikre, at risici, der går på tværs af organisationen eller stammer fra datterselskaber, inddrages i det samlede risikobillede. All Risk Komitéen består af den ansvarlige for risikostyringsfunktionen (CRO), der er formand, Operationel Risiko Manager, den ansvarlige for aktuarfunktionen, CFO, IT-risikoansvarlig, leder af juridisk afdeling, den ansvarlige for compliance-funktionen, chef for økonomiafdelingen, CIO, COO, risikostyringschef for Danica Pension Norge og risikostyringschef for Danica Pension Sverige.
ALM Komité	ALM Komitéen er nedsat af CFO med det formål at styre ALM-risikoen i Danica koncernen og understøtte All Risk Komité i forhold til ALM-risikoen. ALM-risikoen er risikoen for at værdierne af aktiverne og forpligtelserne ikke er i balance og derved skaber risiko for utilstrækkelig solvensdækning.
Værdiansættelseskomitéen	Værdiansættelseskomitéen er nedsat af CFO med det formål at behandle og vurdere løbende værdiansættelsen af Danica koncernens illikvide investeringer, herunder i domicilejendomme, investeringsejendomme, kapitalandele (unoterede), investeringsforeningsandele (hedgefonde), obligationer (illikvide), andre udlån og investeringsaktiver tilknyttet unit link (unoterede)

Ud over komitéerne har Danica Pension Danmark etableret de fire kontrolfunktioner, der er krævet i henhold til de fælles europæiske regler omkring solvens. Se nærmere om disse funktioner i afsnit B.1.2.

Risiko- og kontrolsystem i Danica Pension Danmark

Danicas ledelsessystem omfatter et risikostyrings- og kontrolsystem.

Det interne kontrolsystem sikrer, at Danica overholder gældende love og regler, at virksomhedens drift er effektiv med hensyn til virksomhedens mål, og at finansiel og ikke-finansiel information er tilgængelige og pålidelige.

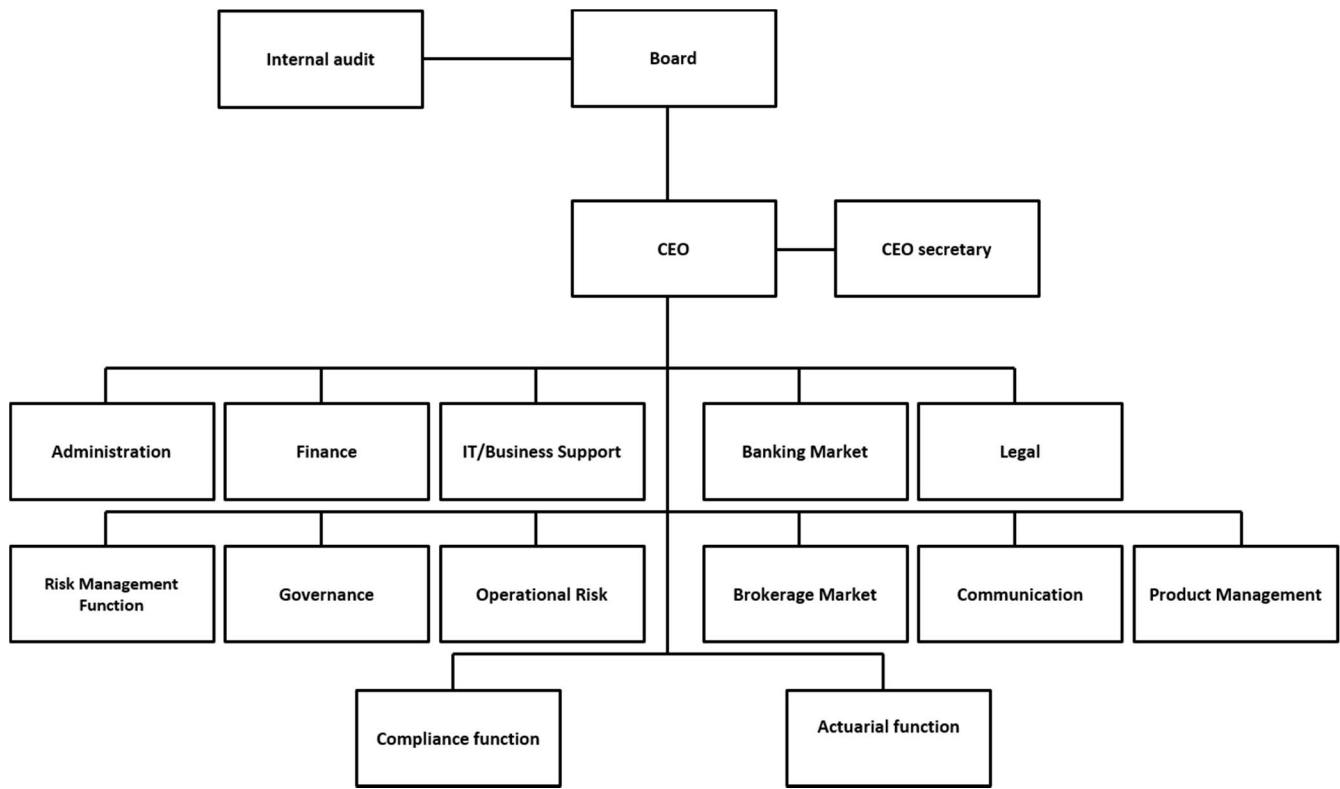
Komiteerne har en central rolle i forhold til risiko- og kontrolsystemet, jf. ovennævnte beskrivelser af komiteernes formål. I forhold til illikvide og alternative investeringer håndteres disse i et samspil mellem Investerings- og Værdiansættelseskomitéen. Udvælgelsen af ønskede investeringer behandles i Investeringskomiteen. Som en del af processen bliver oplæg til værdiansættelse fremlagt for Værdiansættelseskomitéen, Se ligeledes kapitel C.2 Markedsrisici og C.4 Likviditetsrisici for en nærmere beskrivelse af håndteringen af risikoen vedrørende illikvide og alternative investeringer.

Danica Pension Sverige

Danica Pension Sveriges bestyrelse består af fire medlemmer, hvoraf to er fra moderselskabet Danica Pension, og to er fra Danske Bank A/S Filial i Sverige. Danica Pension Sverige har ingen bestyrelsesnedsatte udvalg eller komitéer, og den samlede bestyrelse udfører revisionsudvalgets opgaver.

Den administrerende direktør varetager den daglige ledelse af selskabet i overensstemmelse med lovgivningens bestemmelser, bestyrelsens vedtagne politikker, bestyrelsens retningslinjer samt øvrige anvisninger fra bestyrelsen

Organisation Danica Pension Sverige:

Komitéer i Danica Pension Sverige

Som nævnt indledningsvist har Danica Pension Sverige ingen bestyrelsesnedsatte komitéer eller udvalg, og den samlede bestyrelse udfører revisionsudvalgets opgaver.

Danica Pension Sverige har etableret de fire kontrolfunktioner, der fremgår af de nye europæiske regler. Se nærmer om disse funktioner i afsnit B.1.2.

Risiko- og kontrolsystem i Danica Pension Sverige

Bestyrelsen i sin helhed varetager risikostrategien og andre processer vedrørende risikostyring. Danica Pension Danmarks ledelsessystem og risikostyrings- og interne kontrolsystem er også gældende for Danica Pension Sverige.

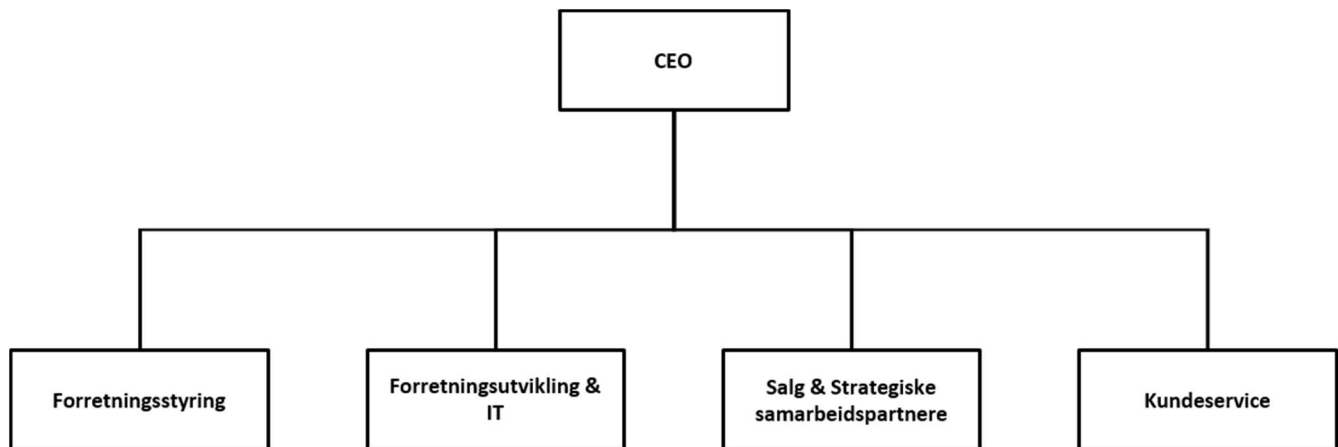
Danica Pension Norge

Danica Pension Norges bestyrelse består af 8 medlemmer, hvoraf 2 er fra moderselskabet Danica Pension, og 2 er fra Danske Bank A/S Filial i Norge. Herudover er der 2 medarbejderrepræsentanter og 2 eksterne bestyrelsesmedlemmer. Bestyrelsen har etableret et risikoudvalg, der forbereder kommunikation om selskabets sam-

lede risiko og tilhørende risikostyrings- og kontrolsystemer. Den samlede bestyrelse udgør risikoudvalget. Bestyrelsen har også etableret et aflønningsudvalg der forbereder alle sager om aflønning som skal afgøres af udvalget.

Den administrerende direktør varetager den daglige ledelse af selskabet i overensstemmelse med lovgivningens bestemmelser, bestyrelsens vedtagne politikker, bestyrelsens retningslinjer samt øvrige anvisninger fra bestyrelsen.

Organisation Danica Pension Norge:

Komitéer i Danica Pension Norge

Danica Pension Norge har to komitéer.

Komité	Formål
Risikostyringskomitéen	Komitéen fungerer som rådgivende organ for den administrerende direktør og risikofunktionen, i forbindelse med sager vedrørende selskabets risikokapacitet og villighed, centrale risici i virksomheden, samt andet med tilknytning til risikostyringssystemet.
Investeringskomitéen	Komitéen er ansvarlig for den løbende overvågning af markedsrisici.

Endelig har Danica Pension Norge etableret de fire kontrolfunktioner, der fremgår af de europæiske regler. Se nærmere om disse funktioner i afsnit B.1.2.

Risiko- og kontrolsystem i Danica Pension Norge

Risiko- og kontrolsystemet i Danica Pension Norge svarer til Risiko- og kontrolsystemet i Danica Pension Danmark.

B.1.2 Nøgleposters ansvarsområder og funktioner i Danica koncernen

Direktionerne i samtlige selskaber i Danica koncernen etablerer de nødvendige nøglefunktioner til at sikre en effektiv styring af selskabet, herunder et effektivt risikostyringssystem og et effektivt internt kontrolsystem.

Nedenfor er oplyst de nøglefunktioner, der skal etableres i henhold til solvensreglerne, herunder en beskrivelse af deres ansvarsområder:

Funktion	Ansvarsområde
Risikostyringsfunktion	Risikostyringsfunktionen har det overordnede ansvar for at have det samlede overblik over Danica koncernens risici og kapitalkrav og skal bistå med at sikre risikostyringssystemets effektivitet. Risikostyringsfunktionen skal overvåge risikostyringssystemet og den samlede risikoprofil, bl.a. gennem identifikation og vurdering af nye risici.
Aktuarfunktion	Aktuarfunktionen skal vurdere, om de forsikringsmæssige hensættelser er tilstrækkelige og om de metoder og antagelser, som anvendes ved opgørelse af forsikringsmæssige hensættelser er relevante, og om de nødvendige data er tilgængelige og pålidelige.
Compliancefunktion	Compliancefunktionen skal overvåge eksponeringen mod risikoen for manglende overholdelse af lovgivning, markedsstandarder og interne regelsæt og vurdere om initiativer i forhold til disse risici er tilstrækkelige.
Intern auditfunktion	Intern auditfunktionen skal vurdere, om det interne kontrolsystem og ledelsen og styringen af Danica koncernen er hensigtsmæssig og betryggende.

Vedrørende en nærmere beskrivelse af opbygningen af kontrolsystemet i koncernen henvises til kapitel B.4.

B.1.3 Ændringer i ledelsessystemet i Danica koncernen

I rapporteringsperioden fra 1. januar 2018 til 31. december 2018 er der sket ændringer i de danske selskabers direktion, hvor Per Klitgård Poulsen, Lars Ellehave-Andersen og Claus Harder alle er udtrådt. I stedet er indtrådt Ole Krogh Petersen (CEO), Søren Lockwood (CCO) og Jesper Høybye (CFO). I forbindelse med købet af Danica Pensionsforsikring og at selskabet blev en del af Danica koncernen i juni 2018, blev direktionen for dette selskab ligeledes ændret til Ole Krogh Petersen (CEO), Søren Lockwood (CCO) og Jesper Høybye (CFO). Endelig er der sket ændringer på posterne som ansvarlig for de fire nøglefunktioner, således at disse områder løftes af samme person for alle 3 danske selskaber.

I Danica Pensionsforsikring (Norge) er Steinar Nielsen tiltrådt som CEO i 2018.

B.1.4 Aflønningspolitik og –praksis i Danica koncernen

Aflønningspolitikker og praksis i Danica koncernens selskaber og datterselskaber udgangspunkt i aflønningspolitikken for Danske Bank koncernen og de udenlandske datterselskaber i Norge og Sverige vedtager tilsvarende politikker tilrettet lokale forhold. De lokale forhold beskrives i særskilte afsnit, for de områder, hvor der er sket lokal tilpasning af aflønningspolitikken.

I forbindelse med opkøbet af Danica Pensionsforsikring blev lønpolitikken for Danica koncernen (og dermed Danske Bank) ligeledes vedtaget af bestyrelsen herfor, hvorefter den også kom til at omfatte medarbejderne i Danica Pensionsforsikring.

Ændringerne i Danske Bank koncernens lønpolitik af relevans for Danica koncernen har hovedsageligt haft karakter af sproglige præciseringer. Politik og ændringer hertil godkendes af Danica Pension Danmarks generalforsamlinger.

Målsætningen med aflønningspolitikkerne for Danica koncernen er en governance proces med fokus på vedvarende og langsigtet værdiskabelse for Danica koncernens aktionærer. Den sikrer herudover, at:

- Danica koncernen kan tiltrække, udvikle og fastholde højt performende og motiverede medarbejdere i et konkurrencepræget internationalt marked
- Medarbejderne tilbydes en konkurrencedygtig og markedstilpasset aflønning, hvoraf den faste løn udgør en væsentlig del
- Medarbejderne tilskyndes til at skabe holdbare resultater, og at der er ensretning mellem interesserne hos:
 - Aktionærerne
 - Kunderne
 - Medarbejderne

Danica koncernen offentliggør oplysninger til myndighederne om aflønningspolitikken og om betalt løn i årsrapporten og i den årlige aflønningsrapport. Endelig offentliggør Danica koncernen bonusprocedurer og retningslinjer for aflønning, hvor koncernens incitamentsordninger og procedurer er beskrevet.

De faste og variable lønkomponenters relative vægt

Der tilstræbes en passende balance i lønpakkernes sammensætning, som består af følgende fem komponenter:

- Fast løn
- Kort og langsigtet resultatafhængig løn (variabel løn)
- Eventuelle pensionsordninger
- Øvrige personalegoder
- Eventuel fratrædelsesgodtgørelse

Den faste løn fastsættes på baggrund af den enkelte medarbejders rolle og stilling, herunder erfaring, anciennitet, uddannelse, ansvar, kompleksitet i jobbet, lokale markedsforhold, etc. Den faste løn udbetales primært kontant, men kan i særlige tilfælde udbetales delvist i form af aktier eller andre finansielle instrumenter, afhængigt af den relevante lovgivning.

For at sikre en passende balance mellem de faste og variable lønkomponenter har bestyrelsen fastsat en øvre grænse for, hvor stor en procentdel af den faste løn den resultatafhængige løn må udgøre.

Den samlede øvre grænse i et enkelt år for resultatafhængig løn til direktionen og andre væsentlige risikotagere er 3 % af Danica Pension Danmarks resultat.

Bestyrelsesmedlemmer aflønnes med et fast honorar og er ikke omfattet af nogen former for incitamentsaflønning eller resultatafhængig løn. De enkelte bestyrelsesmedlemmers honorarer fremgår af årsrapporten. Bestyrelsesmedlemmer ansat i Danske Bank oppebærer ikke bestyrelseshonorar. Formand og næstformand har således ikke modtaget honorar i 2018. Dette gælder også for Danica Ejendomsselskabs bestyrelse. Bestyrelsesmedlemmer ansat i Danske Bank kan i relation til deres arbejde i Danske Bank oppebære en resultatafhængig løn.

Medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer fra det tidligere SEB Pension, blev i forbindelse med closing indsat som medarbejderrepræsentanter i Danica koncernens bestyrelse og bestyrelseshonoraret blev reguleret hermed.

Direktionens honorering kan bestå af fast løn og diverse tillæg, fast vederlag som udbetales i form af aktier, anden incitamentsaf lønning eller pensionsordninger. På grundlag af individuelle aftaler har medlemmer af direktionen også ret til firmabil, fri telefon og andre faste personalegoder. Fratrædelsesgodtgørelsen kan maksimalt udgøre to års fast løn. Fratrædelsesgodtgørelsen udgør en passende kompensation for førtidig opsigelse og skal tage højde for, at svigt ikke belønnes.

Danica Pension Sverige

Bestyrelsen i Danica Pension Sverige består af medlemmer, som er ansat i Danske Bank Sverige og Danica Pension Danmark. De modtager ikke bestyrelseshonorarer for deres virke i denne bestyrelse. Der er således ikke retningslinjer for honorering af eksterne bestyrelsesmedlemmer.

Danica Pension Norge

Bestyrelsen i Danica Pension Norge består af medlemmer, som er ansat i Danske Bank Norge og Danica Pension Danmark. De modtager ikke bestyrelseshonorarer for deres virke i denne bestyrelse. I Danica Pension Norge er der ud over disse medlemmer enkelte eksterne bestyrelsesmedlemmer samt medarbejderrepræsentanter. Disse modtager honorar for bestyrelsesarbejdet. Honorarer fremgår af årsrapporten for Danica Pension Norge.

Resultatkriterier ved aktieoptioner, aktier eller variable lønkomponenter

Resultatafhængig løn (puljer eller udbetaling) fastsættes med udgangspunkt i en vurdering af forretningsenhedens resultater samt en række målepunkter (KPI'er), som afspejler forretningsenhedens vigtigste strategiske prioriteringer.

Resultatafhængig løn kan udbetales i form af kontant bonus, aktier, aktiebaserede instrumenter, herunder betingede aktier og andre almindeligt godkendte finansielle instrumenter, på grundlag af gældende lokal lovgivning.

Tillægspensionsordninger eller ordninger for tidlig pensionering

Pensionsordningerne sikrer, at medarbejderne har en basisdækning i tilfælde af kritisk sygdom og død, samt at der er en pensionsudbetaling ved alderspensionering. Som hovedregel anvendes bidragsbaserede ordninger i et pensionsforsikringselskab.

Fratrædelsesgodtgørelser udbetales i overensstemmelse med relevant lokal lovgivning og gældende overenskomster. Den overordnede politik og aftaler om fratrædelsesgodtgørelse fastlægges af Danske Banks Group HR og de relevante kontrolfunktioner.

B.1.5 Væsentlige transaktioner med nærtstående parter for Danica koncernen

Væsentlige transaktioner med nærtstående parter indgås og afregnes på markedsbaserede vilkår, eller omkostningsdækkende basis. Danica koncernen har haft nedenstående transaktioner og mellemværender af større betydning med øvrige selskaber i Danske Bank koncernen:

Danica koncern transaktioner med nærtstående parter (mio. kr.)		
	2018	2017
IT-drift og -udvikling	-198	-186
Øvrige administrative ydelser	-223	-105
Provision for salg af forsikringer og betjening af porteføljen	-194	-150
Ordinært honorar for porteføljevaltning	-17	-56
Performance honorar for porteføljevaltning	-	-9
Depotgebyr og kurtage ved handel med kapitalandele m.v. i alt netto	-88	-59
Renteindtægter	548	674
Renteudgifter	-14	-13
Lejeindtægter fra udlejning af lokaler	4	12
Kapitalandele	351	454
Obligationer	46.833	32.588
Indlån kreditinstitutter	2.564	2.688
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	3.303	1.857
Øvrige (derivater)	5.271	5.439
Gæld til kreditinstitutter	168	2
Derivater med negativ dagsværdi	14.590	14.756

For Danica Pension Sverige er følgende transaktioner med nærtstående parter gennemført:

Danica Pension Sverige transaktioner med nærtstående parter (mio. kr.)		
	2018	2017
IT-drift og udvikling	-2	-16
Øvrige administrative ydelser	-23	-14
Provision for salg af forsikringer og betjening af porteføljen	-13	-20
Renteudgifter	-1	-1
Kapitalandele	19	21
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	1.072	405

For Danica Pension Norge er følgende transaktioner med nærtstående parter gennemført:

Danica Pension Norge transaktioner med nærtstående parter (mio. kr.)		
	2018	2017
IT- drift og -udvikling	-21	-27
Øvrige administrative ydelser	-16	-12
Provision for salg af forsikringer og betjening af porteføljen	-28	-21
Ordinært honorar for porteføljevaltning	-2	-2
Renteindtægter	5	3
Renteudgifter	-3	-2
Indlån i kreditinstitutter	443	30
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavende	490	211

B.2 Egnetheds- og hæderlighedskrav

Bestyrelserne i selskaberne i Danica koncernen har vedtaget en politik for egnethed og hæderlighed (fit & proper). Politikken sikrer, at bestyrelses- og direktionsmedlemmerne samt nøglepersoner til enhver tid opfylder lovgivningens krav til at kunne varetage sit hverv eller stilling.

Bestyrelses- og direktionsmedlemmerne samt nøglepersoner skal til enhver tid have:

- Tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at kunne udøve deres hverv eller varetage deres stilling i Danica (egnethedskrav).
- Tilstrækkelig godt omdømme og udvise hæderlighed, integritet og uafhængighed for effektivt at kunne vurdere og udfordre afgørelser truffet af den daglige ledelse (hæderlighedskrav).

Egnethedskrav (fit)

Vurderingen af, hvorvidt et bestyrelses- og direktionsmedlem samt nøgleperson er egnet, omfatter en vurdering af personens:

- Faglige og formelle kvalifikationer
- Viden og relevante erfaring inden for forsikringssektoren, andre finansielle sektorer eller andre virksomheder

I denne vurdering tages der højde for de respektive pligter, personen har fået pålagt, og hvor det er relevant, for personens forsikringsmæssige, finansielle, regnskabsmæssige, aktuariemæssige og ledelsesmæssige kompetencer.

I vurderingen af bestyrelses- og direktionsmedlemmerne tages der endvidere højde for de respektive pligter, de enkelte medlemmer har fået pålagt for at sikre tilstrækkelig spredning med hensyn til kvalifikationer, viden og relevant erfaring således, at de kan lede og overvåge Danica koncernen på en professionel måde. Bestyrelses- og direktionsmedlemmerne skal tilsammen have relevante kvalifikationer, erfaring og viden om mindst:

- Forsikrings- og finansmarkeder
- Forretningsstrategi og forretningsmodel
- Ledelsessystem
- Finansielle og aktuariemæssige analyser
- Lovrammer og -krav

Hæderlighedskrav (proper)

Bestyrelses- og direktionsmedlemmerne samt nøglepersonerne skal for at kunne anses for hæderlige opfylde følgende:

- Må ikke være pålagt eller blive pålagt strafansvar for overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning, hvis overtrædelsen indebærer risiko for, at vedkommende ikke kan varetage sit hverv eller sin stilling på betryggende måde
- Må ikke have indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering eller være under rekonstruktionsbehandling, konkursbehandling eller gældssanering
- Må ikke på grund af sin økonomiske situation eller via et selskab, som vedkommende ejer, deltager i driften af eller har en væsentlig indflydelse på, have påført eller påføre Danica tab eller risiko for tab
- Må ikke have udvist eller udvise en adfærd, hvor der er grund til at antage, at vedkommende ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde

I vurderingen af hæderlighed lægges der endvidere vægt på hensynet til at opretholde tilliden til den finansielle sektor. I denne vurdering skal det bl.a. indgå, om en person ikke blev pålagt strafansvar på grund af, at forældelsesfristen var overskredet. Vurderingen omfatter også en vurdering af personernes ærlighed og finansielle

soliditet på grundlag af beviser for deres karakter, personlige adfærd og forretningsadfærd, herunder eventuelle kriminelle, finansielle og tilsynsmæssige aspekter af relevans for vurderingen.

Vurdering af egnethed og hæderlighed

Vurdering af egnethed og hæderlighed er under ansvar af det danske Finanstilsyn. Bestyrelses- og direktionsmedlemmerne samt nøglepersonerne skal i forbindelse med deres indtræden/ansættelse i selskaberne i Danica koncernen indsende oplysninger til det danske Finanstilsyn til brug for vurderingen af medlemmets egnethed og hæderlighed.

Personerne har herefter en løbende underretningspligt over for Finanstilsynet, såfremt deres forhold ændres.

Dette vil hovedsageligt være, såfremt hæderlighedskravene ikke længere opfyldes. Ved siden af tilsynets vurdering foretager Danica koncernens selskaber ligeledes en vurdering af, hvorvidt direktionsmedlemmerne samt nøglepersonerne er fit & proper. Denne vurdering foretages i forbindelse med personernes indtræden/ansættelse i Danica koncernen, samt hvis forholdene efterfølgende ændres.

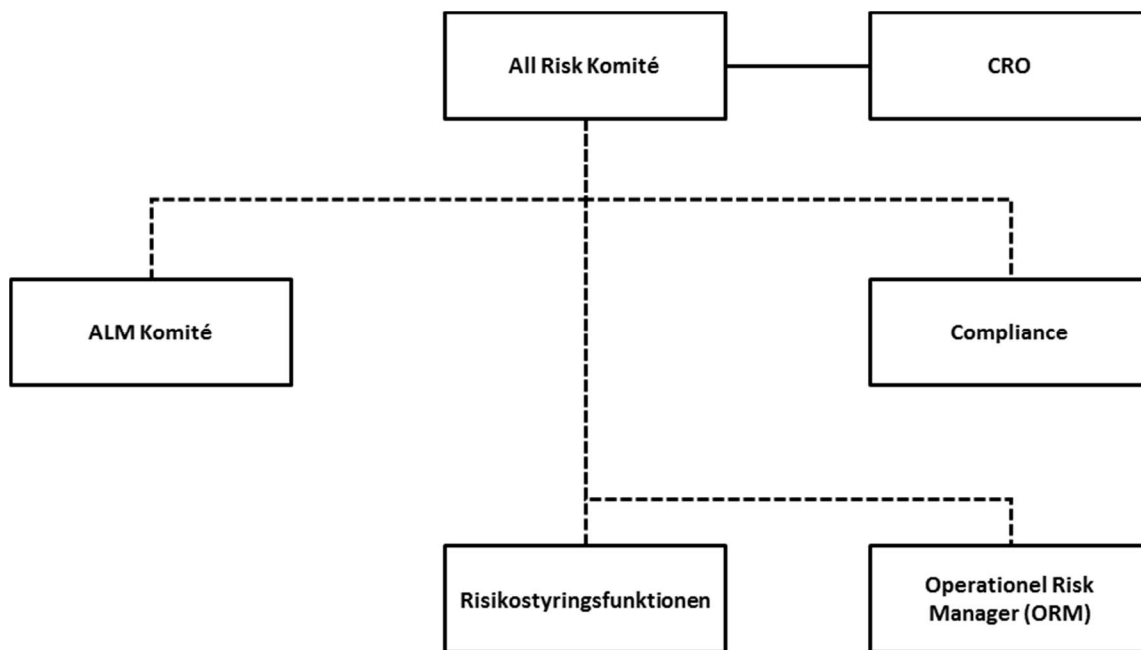
I Danica Pension Norge og Danica Pension Sverige foretager selskaberne en vurdering af egnethed og hæderlighed, hvorefter det norske hhv. svenske Finanstilsynet notificeres.

B.3 Risikostyringssystem, herunder vurderingen af egen risiko og solvens

Bestyrelserne i Danica koncernen fastlægger de overordnede, strategiske mål og rammer for risikostyring, herunder risikovillighed og tolerance. For Danica koncernen er det risikostyringsfunktionernes ansvar at sikre den løbende overvågning og koordinering af risiciene samt, at de af bestyrelserne og direktionerne fastsatte rammer efterleves og kontrolleres.

Den enkelte bestyrelse vurderer årligt sammenhængen mellem vurdering af egen risiko og solvens, kapitalgrundlaget, minimums solvenskapitalkrav og risikotolerancegrænserne. På denne baggrund tages stilling til behovet for eventuelle tilpasninger.

Risikoorganisationen i Danica koncernen fremgår af figuren nedenfor:

All Risk Komitéen er det øverste risikoorgan, der varetager den samlede risikoindsats for Danica koncernen og driver Danica Pension Danmarks Risikostyringsystem. ALM Komitéen, Compliance, Risikostyringsfunktionen og Operational Risk Manager (ORM) indgår som centrale dele i Danica Pension Danmarks risikosystem.

All Risk Komitéen er nedsat af, og refererer til, direktionen. ORM er udpeget af direktionen og forestår den daglige håndtering af eventuelle tab og løbende vurdering af behov for risikomitigering. ALM Komitéen er etableret med det formål at sikre, at ALM-risikoen overvåges. ALM er styringen af risiciene mellem aktiverne (Assets) og passiverne (Liabilities). ALM Komitéen har ansvaret for at styre ALM-risikoen samt understøtte All Risk Komitéen i forhold til ALM-risikoen. ALM Komitéen har derudover ansvaret for den daglige styring af samtlige finansielle risici.

Som beskrevet i afsnit B.1, består All Risk Komitéen af følgende:

Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen (formand), Operationel Risiko Manager, den ansvarlige for aktuarfunktionen, CFO, IT-risikoansvarlig, leder af juridisk afdeling, Ansvarlig for compliancefunktionen, chef for økonomiafdelingen, CIO, repræsentant for Group Risk i Danske Bank, risikostyringschef for Danica Pension Norge og ansvarlig for risikostyring for Danica Pension Sverige.

Danica Pension Norge har ligeledes sin egen risikostyringskomité, jf. beskrivelsen heraf i afsnit B.1 vedr. ledelsessystemet. I Danica Pension Sverige er det bestyrelsen der varetager risikostrategien og andre processer vedrørende risikostyring.

Formålet med All Risk Komitéen er, at understøtte den ansvarlige for risikostyringsfunktionen (CRO) i vedligeholdelsen af Danica koncernens samlede risikobillede og komme med forslag til risikobegrænsende tiltag. Risikobilledet og eventuelle begrænsende tiltag forelægges direktionen, som prioriterer, beslutter og operationaliserer risikobegrænsende tiltag i linjeorganisationen. Direktionen orienterer CRO om risikobegrænsende tiltag, og CRO lader disse indgå i Risikobilledet.

Risikobilledet opdateres løbende og er input i bestyrelsernes vurdering af egen risiko og solvens, der foretages en gang årligt eller ved identifikation af væsentlige ændringer i risikoprofilen. Risikobilledet dannes på baggrund af både proaktivt identificerede risici (planlagte ændringer mv.) og reaktivt identificerede risici (identificeret gennem analyse af uønskede hændelser).

Risikostyringssystemets anvendelse og integration i beslutningsprocesser

Danica koncernens risikostyringssystem skal sikre, at risici imødegås både proaktivt og reaktivt, hvor det er relevant. Derfor identificeres risici i både risikoorganisationen og i linjeorganisationen. Den indeholder både centralt aktiverede og lokalt aktiverede risikostyringsprocesser.

Risici og risikobegrænsende tiltag indgår i overblikket over Danica koncernens samlede risikobillede, der opsamles og vedligeholdes af All Risk Komiteen. Udover den løbende opdatering af risikobilledet i All Risk Komiteen, opdateres det også i forbindelse med vurdering af egen risiko og solvens og indgår som en del af bestyrelsens beslutningsgrundlag ved dannelse eller justering af rammerne for risikostyring i Danica koncernen.

Herudover modtager direktionen risikorapportering, således at direktionen kan orientere bestyrelsen, hvis der opstår risiko for væsentlige tab for egenkapitalen.

Proaktiv risikoidentifikation foretages systematisk på alle niveauer i organisationen. Når der planlægges ændringer (oftest eksekveret i projekter), foretages en risikoanalyse af den udførende enhed. Dette kan både være en projektorganisation og den organisatoriske enhed, hvor projektet eller ændringen eksekveres. Risikoanalysen opdateres, hvis der sker væsentlige ændringer.

Hvor det er relevant, identificeres risici også, når der sker uønskede hændelser (reaktiv risikoidentifikation). Den organisatoriske enhed, der håndterer den uønskede hændelse, foretager en hændelsesanalyse, hvor risikoen for, at hændelsen opstår igen, vurderes.

Som princip skal alle risici imødegås, hvor de identificeres. Har det projekt eller den organisatoriske enhed, der har identificeret risikoen, ikke de nødvendige midler eller mandat til at imødegå risikoen, eskaleres den til næste ledelseslag i organisationen. Væsentlige risici og de foreslåede tiltag rapporteres til All Risk Komitéen. CRO i de respektive selskaber følger løbende op på rapporterede risici og risikobegrænsende tiltag.

Vurdering af egen risiko og solvens

Vurdering af egen risiko og solvens er en løbende proces i Danica koncernen og dokumenteres i en rapport, som fremlægges til drøftelse i bestyrelserne senest i december måned det enkelte år således, at vurderingen kan indgå i beslutninger omkring kapitalplan og kapitalnødplan.

Direktionerne er ansvarlige for at tilrettelægge og gennemføre en betryggende proces, som sikrer, at alle relevante områder og risici i Danica koncernens forretning indgår i udarbejdelsen af vurderingerne, og at der tages højde for Danica koncernens strategiske beslutninger.

Sammen med rapporten om vurdering af egen risiko og solvens gives en indstilling til bestyrelserne om, hvorvidt der ud fra en risikomæssig betragtning bør ske en tilpasning på nogle af nedenstående områder:

- Politikker og risikotolerancegrænser godkendt af bestyrelserne
- Bestyrelsernes retningslinjer til direktionserne
- Bemanding og kompetenceniveau i forhold til risikobehæftede aktiviteter
- IT-systemer
- Intern kommunikation

På baggrund af den udarbejdede vurdering af egen risiko og solvens foretager bestyrelserne en detaljeret gennemgang og drøftelse, hvorigennem forretningens vurderinger udfordres. Bestyrelsernes drøftelser og beslutninger dokumenteres i bestyrelsesprotokollerne og den fremlagte vurdering af egen risiko og solvens opdateres i det nødvendige omfang.

Vurdering af egen risiko og solvens deles, efter den er godkendt i bestyrelsen, med All Risk Komitéen, herunder udpegede nøglepersoner. Dette gøres for at sikre, at der fremadrettet tages hensyn til resultater og indsigter fra vurderingerne i de strategiske beslutninger, operationelle og ledelsesmæssige processer, herunder f.eks. i forbindelse med produktudvikling.

Senest to uger efter, at bestyrelserne har godkendt rapporten for vurdering af egen risiko og solvens, sendes den til Finanstilsynet.

I Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge har bestyrelserne fastsat en politik for vurdering af risiko og solvens. Denne angiver de overordnede retningslinjer for vurderingen. Processen for vurdering af risiko og solvens tager udgangspunkt i den besluttede forretningsstrategi, budgetter og politik for risikostyring og intern kontrol, herunder bestyrelsernes besluttede risikotolerancer og mål for tilstrækkelig kapital.

Gennemgang og godkendelse af koncernens vurdering af egen risiko og solvens

Det er bestyrelserne i Danica koncernens vurdering, at en årlig vurdering er tilstrækkelig ud fra de nuværende kapitalforhold og de enkelte selskabers risikoprofiler. Ved væsentlige ændringer i strategi, forretningsmodel, risikoprofil eller risikotolerancegrænser, skal der dog i umiddelbar forlængelse heraf foretages en vurdering af egen risiko og solvens. Direktionerne er ansvarlige for, at der bliver udarbejdet konsekvensberegninger til brug for bestyrelsernes beslutningsgrundlag, hvis der indstilles større ændringer i:

- Forretningsmodel og strategiske beslutninger
- Risikoprofil
- Lovgivningsmæssige solvenskapitalkrav
- Samlet solvenskapitalkrav

Opgørelsen af solvenskrav og sammenhæng til kapitalforvaltning og risikostyringssystemet

Danica koncernen anvender standardmodellen fra de europæiske fællesregler for opgørelse af solvenskapitalkrav, da denne generelt vurderes på passende vis at afspejle Danica koncernens risikoprofil.

For at opnå en opgørelse af levetidsstress, der bedre end standardmodellen fanger den risiko for levetidsforbedringer, der karakteriserer Danica Pensions og Danica Pensionsforsikrings bestande, anvendes en intern model for levetidsrisiko, der er godkendt af Finanstilsynet. Ved at anvende den interne model for levetidsrisiko kommer den samlede indregning af levetidsrisici sammen med hensættelsernes indregning til at svare til standardmodellens krav.

Ændringer af den interne model kan ske, hvis kravene til anvendelse af interne modeller ændres eller at det i øvrigt konstateres, at modellen ikke giver et korrekt bidrag til beregningen af solvenskapitalkravet. Den interne levetidsmodel valideres løbende i overensstemmelse med bestyrelsens valideringspolitik, og ændringer i modellen foretages i overensstemmelse med bestyrelsens modelændringspolitik.

Direktionen i Danica Pension og Danica Pensionsforsikring skal løbende følge op på, at der er betryggende processer og procedurer for opgørelse af solvenskapitalkravet, og at der er de fornødne systemer og ressourcer til at sikre, at solvenskapitalkravet opgøres med en frekvens, som sikrer, at solvenskapitalkravet altid er retvisende.

Forsikringsselskabet Danica, Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge benytter ikke den interne model for levetider.

Størrelsen af solvenskapitalkravet præsenteres på bestyrelsesmøderne kvartalsvist som en del af den sædvanlige regnskabsrapportering, og der gives i Danica Pension og Danica Pensionsforsikring oplysning om følsomheder ud fra ændringer i renteniveauer og aktieafkast samt følsomheder på bestyrelsens risikostyringsrammer for de enkelte rentegrupper ved ændringer i renteniveau.

Hvis der skal besluttet væsentlige ændringer i investerings- og risikostyringsstrategierne eller andre væsentlige ændringer i selskabernes risikoprofil, skal der som en del af beslutningsgrundlaget fremlægges nye opgørelser af solvenskapitalkravet.

Opgørelsen af solvenskapitalkravet er baseret på data fra en række forskellige datakilder. Direktionen skal sikre, at det løbende bliver kontrolleret, at data, som indgår i beregningerne, er korrekte, at data er indhentet korrekt, og at afvigelser i forhold til data brugt ved tidligere opgørelser kan forklares.

B.4 Internt kontrolsystem

Det interne kontrolsystem skal fremme en effektiv drift af selskabet, sikre en funktionel håndtering af risici samt overholdelse af lovgivning, interne regler og procedurer. Kontrolaktiviteter er nedfældet i instrukser og forretningsgange for alle væsentlige aktivitetsområder og beskriver, hvordan forhold skal kontrolleres, dokumenteres og rapporteres til nærmeste leder samt videre op i organisationen.

Danica koncernens interne kontrolsystem er bygget op omkring en "3 lines of defense"-model. Den interne kontrol er en integreret del af ledelsesudøvelsen og risikostyringen på alle niveauer i Danica koncernen på følgende vis:

Den operative ledelse ("1st line of defense")

Den første forsvarslinje består af den operative ledelse defineret som direktionen og chefer, som referer til direktionerne i Danica koncernen. Den operative ledelse er ansvarlig for at etablere og risikovurdere processer, implementere interne kontroller af den daglige aktivitet samt udarbejde specifikke forretningsgange, der sikrer, at Danica koncernen og medarbejdere overholder gældende love, markedsstandarder og interne regler.

Styrings- og kontrolfunktioner ("2nd line of defense")

Den anden forsvarslinje består af risikostyringsfunktionen, operationel risiko, aktuarfunktionen, compliancefunktionen, økonomiafdelingen og Værdiansættelseskomitéen. Det er anden forsvarslinjes opgave at vurdere og overvåge risici samt kvaliteten i processer og forretningsgange. Herudover er anden forsvarslinje primær rådgiver for første forsvarslinje inden for måling, risikovurdering og intern kontrol.

Den anden forsvarslinje udfører kontrolaktiviteter og skaber hermed bedre forudsætninger for, at eventuelle risici og fejl, som har passeret første forsvarslinje, bliver opdaget og imødegået.

Danica Pension Sverige

I Danica Pension Sverige er der etableret en særskilt Governancefunktion, som en del af det interne kontrolsystem. Funktionen støtter og overvåger organisationens arbejde med ny lovgivning og bidrager til tydeligt definerede roller og ansvarsområder, relevante rapporteringsstrukturer, procesbeskrivelser og bidrager til effektive beslutningsstrukturer.

Uafhængig review- og revisionsfunktion ("3rd line of defense")

I den tredje forsvarslinje findes intern revision, som også varetager intern auditfunktionen. Det følgende er såvel også gældende for intern auditfunktion. Intern revision har til formål at udtale sig om effektiviteten og pålideligheden af koncernens interne styring og kontrol. I forhold til intern revision er der særligt fokus på at sikre denne funktions uafhængighed af ledelsen i selskaberne. Intern revision må for eksempel ikke:

- Medvirke til at træffe beslutninger eller tage ansvar herfor
- Udføre kontrolopgaver – være del af den interne kontrol
- Stå for implementering af driftsrutiner, effektiviseringer m.v.
- Stå for udarbejdelsen af daglig overvågning og rapportering om målopfyldelse, lines m.v.

I forhold til sikring af intern audits uafhængighed har denne direkte reference til både Danske Banks og Danica koncernens bestyrelse. Se nærmere herom i afsnit B.5.

Compliancefunktionen

Af ovenstående "2nd line of defense" funktioner har compliancefunktionen et særligt ansvar for at bidrage til at kontrolsystemet er tilstrækkeligt og effektivt i forhold til, at Danica koncernen lever op til lovgivningen.

Med afsæt i en risikovurdering af hele Danica koncernen, som sætter rammerne for den årlige complianceplan, bliver complianceårets kontrol- og overvågningsopgaver udvalgt og beskrevet. Både risikovurderingen og complianceplanen godkendes af direktionen og revisionsudvalget, og præsenteres til bestyrelsen.

Compliancefunktionen har bl.a. til opgave at kontrollere og vurdere, om der er effektive metoder og procedurer, der er egnede til at opdage og mindske risikoen for Danica koncernens manglende overholdelse af gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt. Funktionen identificerer og vurderer også risici for manglende overholdelse af den finansielle lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt, og funktionen vurderer konsekvenser af ny eller ændret lovgivning. Endvidere kontrollerer og vurderer Compliance, om de foranstaltninger, der træffes for at afhjælpe eventuelle mangler, er effektive.

Compliancefunktionen rådgiver direktionerne og bestyrelserne om overholdelsen af den finansielle lovgivning. Rapportering sker som minimum halvårligt til direktionerne og til de revisionsudvalg, som bestyrelserne har nedsat. Compliancefunktionen rapporterer mindst halvårligt til bestyrelsen.

Organisatorisk tilhørsforhold

Compliance er organisatorisk en del af den uafhængige compliancefunktion i Danske Bank koncernen. Compliance rapporterer direkte til Danica koncernens direktion. Direktionen sikrer, at Compliance kan rette henvendelse og rapportere til bestyrelsen uafhængigt af direktionen.

Compliancefunktionen for Danica koncernen består af seks compliance officers fordelt mellem en i Danica Pension Sverige, to i Danica Pension Norge og tre i Danica Pension Danmark, hvoraf en er nøglefunktionsholder.

Ved Danica Pensions køb af Danica Pensionsforsikring (det tidligere SEB Pension), blev compliancefunktionen fra Danica Pensionsforsikring A/S integreret i Danica koncernens compliancefunktion, hvorefter den tæller seks compliance officers samlet. Danica koncernens nøglefunktionsholder for compliancefunktionen, blev ligeledes vurderet som værende egnet og hæderlig som nøglefunktionsholder af compliancefunktionen i Danica Pensionsforsikring A/S.

B.5 Intern Auditfunktion

Intern auditfunktions opgaver planlægges og udføres ud fra en risikobaseret tilgang. Som afslutning på alle udførte revisioner, rapporterer intern auditfunktion til den ansvarlige daglige ledelse en konklusion med observationer, der relaterer sig til design og effektivitet af implementerede kontroller. Intern auditfunktion rapporterer ligeledes resultatet af de udførte revisioner til Danica koncernens bestyrelse. Rapportering sker som minimum halvårligt til bestyrelsen i revisionsprotokollater og kvartalsvis til den Revisionskomite som bestyrelsen har nedsat.

Siden 7. juni 2018 har Danica Pensionsforsikring A/S været en del af Danica koncernen. Efter overtagelsen er intern auditfunktions afrapportering sket kvartalsvis til Danicas Revisionskomite samt i en revisionsprotokol for året 2018. Fremadrettet vil selskabet følge samme rapporteringsforløb som resten af Danica koncernen.

Organisatorisk tilhørsforhold

Intern auditfunktion er organisatorisk placeret som en selvstændig stabsfunktion i Danica koncernens organisation med reference til bestyrelsen. Den interne revisionschef er ansvarlig for intern auditfunktion og er derfor udpeget som nøgleperson. Nøglepersonen er ikke ansvarlig for andre funktioner.

Der er stort sammenfald mellem de af intern auditfunktions krævede opgaver og de opgaver, som Group Internal Audit udfører for Danica koncernen, jf. Terms of reference (ToR), Group Internal Audit. I henhold til intern auditfunktion politikken skal intern auditfunktion udføre sit arbejde i overensstemmelse med ToR, således at Danica koncernens krav til funktionens kompetencer, objektivitet og uafhængighed overholdes. Desuden skal intern auditfunktion sikre, at opgaverne koordineres med de opgaver, der udføres i rollen som Danica koncernens interne revision.

I henhold til intern auditfunktion politikken må der ikke påtages opgaver, der kan sætte spørgsmålstegn ved intern auditfunktions uafhængighed. Intern auditfunktion anses dermed for at være uafhængig og objektiv i forhold til de organisatoriske områder og processer, der revideres i Danica koncernen.

Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge

Da Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge ikke har en revisionskomité, rapporterer Intern Auditfunktion direkte til bestyrelsen.

B.6 Aktuarfunktion

I Danica koncernen består aktuarfunktionen af den ansvarshavende aktuar i Danica Pension og Danica Pensionsforsikring og ansvarlige for aktuarfunktionerne i hhv. Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge.

Bestyrelserne i Danica Pension Danmark har udpeget den ansvarshavende aktuar i Danica Pension og Danica Pensionsforsikring til ansvarlig for aktuarfunktionen i Forsikrings-selskabet Danica, Danica Pension, og Danica Pensionsforsikring. Bestyrelserne i Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge har udpeget de ansvarlige for aktuarfunktionerne i disse selskaber.

Der er særskilte aktuarfunktioner i Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge. Opgaverne i aktuarfunktionen i Danica Pension Sverige er outsourcet til Mavisi AB.

Den ansvarlige for aktuarfunktionen i Danica Pension Danmark har en controlling rolle i forhold til aktuarfunktionerne i Sverige og Norge. Der afholdes møder hvert halve år, hvor metoder, kontrolsystemer mv. samstemmes.

Aktuarfunktionerne har ansvaret for kontrollen af de forsikringsmæssige hensættelser. I den forbindelse sikrer funktionerne blandt andet:

- At der sker beregning af de forsikringsmæssige hensættelser
- Sammenligning af bedste skøn med de hidtidige erfaringer
- Vurdering af, om underliggende data, metodologier, antagelser og underliggende modeller er af tilstrækkelig kvalitet, troværdige, tilstrækkelige og i overensstemmelse med oplysninger fra de finansielle markeder og almindelig tilgængelige informationer
- At beregningssystemerne understøtter aktuarmæssige og statistiske procedurer
- At eventuelle anvendte approksimationer anvender relevante aktuarmæssige metoder
- Vurdering af, om der er usikkerhed forbundet med skøn foretaget ved opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser
- At bestyrelsen informeres om, hvorvidt beregningen er troværdig og fyldestgørende.
- At eventuelle indvendinger mod de forsikringsmæssige hensættelser bliver tydeliggjort
- At udarbejde skriftlige rapport til Bestyrelsen omkring aktuariatets udførte opgaver og resultater heraf

Organisatorisk tilhørsforhold

Aktuarfunktionerne udarbejder en skriftlig rapport til bestyrelserne mindst en gang årligt. Rapporterne indeholder beskrivelse af alle de opgaver, som aktuarfunktionen har udført, samt resultater deraf. Eventuelle mangler fremgår og forslag til løsning beskrives. Det indgår i rapporten, hvis der er væsentlig afvigelse mellem faktiske erfaringer og bedste skøn.

Aktuarfunktionerne oplyser bestyrelserne, hvorvidt genforsikring og genforsikringsprogrammerne er betryggende. Dette gøres både på selskabs- og koncernniveau, og der laves en analyse af:

- Selskabernes risikoprofil og tegningspolitik.
- Genforsikringsselskaberne og deres rating.
- Den forventede dækning i stressscenarier
- Beregning af det beløb, der kan tilbagekræves i henhold til genforsikringsaftalerne.

Aktuarfunktionerne skal bidrage til, at Danica koncernens risikostyringssystem er effektivt. I særdeleshed bidrager aktuarfunktionerne ved fastsættelse af modeller til opgørelse af solvenskapitalkrav og vurdering heraf samt indgår i arbejdet med vurdering af egen risiko og solvens.

Aktuarfunktionen i Danica Pension og Danica Pensionsforsikring har ansvaret for den interne levetidsmodel, der anvendes til opgørelse af solvenskapitalkravet. Arbejdet med den interne model løftes i samarbejde med risikostyringsfunktionen.

B.7 Outsourcing

Bestyrelserne for Danica koncernen har besluttet en fælles politik for outsourcing med visse lokale tilpasninger. Politikken omfatter alle situationer, hvor Danica koncernen lader opgaver - væsentlige såvel som uvæsentlige - udføre af en ekstern leverandør eller en anden juridisk enhed i Danske Bank koncernen.

Bestyrelsen for koncernen beslutter løbende hvilke aktivitetsområder, der anses som væsentlige. Ændringer i vurderingen heraf vil blive afspejlet i politikken.

Bestyrelsen anser på nuværende tidspunkt specifikke aktivitetsområder, som f.eks. porteføljepleje, formueforvaltning, centrale IT-funktioner, regnskabs- og solvensopgørelser samt risikostyring, som væsentlige, ligesom kritisk og vigtige operationelle funktioner altid vil være væsentlige. Ligeledes anlægges der en vurdering af, om manglende opfyldelse af outsourcete opgaver kan påføre Danica koncernen eller Danske Bank koncernen et direkte økonomisk tab og/eller et væsentligt indirekte tab af betydende omfang (som varierer for selskaberne i Danica koncernen).

Nedenfor er oplistet de kritiske eller vigtigste operationelle funktioner, som Danica koncernen har outsourcet:

Danica Outsourcing aftaler (interne/eksterne)		
Outsourcing leverandør	Service der er outsourcet	Internt / eksternt
Administrationsselskabet "danmark" A/S	Betaling af regninger på sundhedssikringen (Danica Pension)	Eksternt
Danske Bank	Porteføljevaltning, back- og middelloffice, IT-service	Internt
Danica koncernen	Interne aftaler omkring administration og porteføljevaltning	Internt
Forenede Gruppeliv	Outsourcing af gruppelevsprodukter, som sælges af Danica Pensionsforsikring (Vurderet væsentligt for Danica Pensionsforsikring)	Eksternt
CGI	Outsourcing af fysisk arkiv (Danica Pensionsforsikring)	Eksternt
Inscale	IT udvikling (Danica Pensionsforsikring)	Eksternt
<i>Særligt for Danica Pension Norge</i>		
Danske Bank	Intern revision, Compliance	Internt
KPMG	Aktuarfunktionen	Eksternt
<i>Særligt for Danica Pension Sverige</i>		
Danske Bank	Intern revision	Internt
Wassum Värdepappersaktiebolag	Fondsanalyse	Eksternt
Hannover Re	Risikovurdering og skadesbehandling	Eksternt
Ida Infront AB	IT-løsninger, forvaltning af elektronisk kommunikation	
Mavisi AB	Aktuarfunktionen	Eksternt
Danske Bank Sverige	Compliancefunktionen	Internt

B.8 Andre oplysninger

Danica koncernens ledelsessystem er fuldt ud beskrevet i de forudgående afsnit. Det er vurderingen at ledelsessystemet er fyldestgørende til at afdække selskabets risici.

Kapitel C - Risikoprofil

I dette kapitel gennemgås Danica koncernens risikoprofil med henvisning til de risikokategorier, der indgår i den europæiske standardmodel for opgørelse af solvenskapitalkrav. Hver risikokategori gennemgås i særskilte afsnit. Inden gennemgangen af de enkelte risikokategorier beskrives koncernens forretningsmodel, hvilke overordnede risici koncernen har og indholdet af den europæiske standardmodel for opgørelse af solvenskapitalkrav for forsikringselskaber.

Forretningsmodellen

Som det fremgik af kapitel A, er Danica koncernen en del af Danske Bank koncernen og udbyder pensionsordninger, syge- og ulykkesforsikringer samt skade- og sundhedsforsikring på primært det danske marked. Gennem datterselskaber i Norge og Sverige tilbydes pensionsordninger og syge- og ulykkesforsikringer i disse lande.

Forsikringsrisici og de finansielle risici, der hidrører fra markedsrisici, er hovedårsagerne til Danica koncernens solvenskapitalkrav og er dermed de to væsentligste risikokategorier for koncernen.

Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge

Risici forbundet med aktiviteterne i datterselskaber i Norge og Sverige svarer til den type risici, som gælder for aktiviteterne i Danica Pension Danmark, da der grundlæggende er tale om de samme aktiviteter.

I Danica Pension Sverige er de finansielle risici yderligere begrænset af, at der kun tilbydes markedsrenteprodukter uden garanti. I Danica Pension Norge ligger hovedparten af kundernes opsparing i markedsrenteprodukter, hvor kunderne bærer såvel markeds- og levetidsrisikoen.

Danica koncernens risici

Danica koncernens forretningsmodel betyder samlet set, at Danica koncernen er påvirket af en række forskellige risici, som er skitseret i tabellen nedenfor:

Finansielle risici	Forsikringsmæssige risici	Operationelle risici	Forretningsmæssige risici
Marked	Levetid	Internt bedrageri	Omdømme
Likviditet	Dødelighed	Eksternt bedrageri	Strategi
Modparter	Invaliditet	Beskæftigelsesforhold	Regulatoriske
Koncentration	Syge- og ulykke	Kunder, produkter og forretningspraksis	Digitalisering
	Kritisk sygdom	Transaktioner og processer	
	Genkøb	Fysiske aktiver	
	Omkostninger	System- og data fejl	
	Koncentration	Informationsteknologi	
		Model risiko	

Vurdering af risici og solvenskrav

Risici og behov for kapital også kaldet solvensbehov vurderes i Danica koncernen ved en analyse af, hvordan væsentlige risici påvirker selskabets opgjorte kapitalgrundlag, solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav.

Solvenskapitalkravet er fastlagt i den fælles europæiske lovgivning vedrørende forsikringselskaber. Solvenskapitalkravet opgøres som det beløb, der er nødvendigt for at dække risiciene på den eksisterende forretning, såvel som på ny forretning, som forventes tegnet inden for de kommende 12 måneder.

Solvenskapitalkravet skal opgøres, så det afspejler, den kapital selskaberne skal have det kommende år for at kunne modstå et 200 års scenarie for forskellige økonomisk belastende begivenheder.

Solvenskapitalkravet kan enten beregnes ved brug af en standardmodel eller en af Finanstilsynet godkendt intern model. Danica koncernen anvender ved opgørelsen af solvenskapitalkravet standardmodellen med en intern model for opgørelse af levetidsrisikoen for Danica Pension og Danica Pensionsforsikring.

Danica Pension Danmark har endvidere benyttet muligheden i de europæiske regler for at anvende en forsimplet beregning af modpartsrisiko i forhold til værdiansættelse af sikkerheder og i forhold til omkostningsrisici for sundhedsforsikring.

Standardmodellen er modulært opbygget, hvor de risikofaktorer, selskaberne er eksponeret overfor (renter, aktier, dødelighed osv.), udsættes for forskellige negative økonomiske scenarier inden for modellens risikogrupper (marked, modpart, livsforsikring osv.). Standardmodellen er illustreret i nedenstående figur:

*For Danica Pension Danmark er muligheden for forsimplet beregning af modpartsrisiko og omkostningsrisici for sundhedsforsikringsrisici anvendt.

**For Danica Pension anvendes en intern model til beregning af levetidsrisikoen.

For hver risikofaktor opgøres det tilhørende solvenskapitalkrav. Disse solvenskapitalkrav sammenvægtes herefter inden for hver risikogruppe ud fra en fælles europæisk model for, hvordan risikofaktorerne afhænger af hinanden. Sammenlægningen dæmper effekten af de enkelte solvenskapitalkrav for hver af risikofaktorerne, da det ikke er forventningen, at de forskellige risikofaktorer rammer med fuld effekt samtidigt.

C.1 Forsikringsrisici

For Danica koncernen vedrører de forsikringsmæssige risici udviklingen i dødelighed, invaliditet, syge- og ulykke, kritisk sygdom m.v. Den væsentligste forsikringsmæssige risiko for koncernen er levetiden. For Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge derimod, er de væsentligste forsikringsrisici annulleringsrisikoen. For en oversigt over risikotyper, se tabellen nedenfor.

De forskellige risikoelementer underkastes løbende aktuarmæssige analyser med henblik på opgørelsen af de forsikringsmæssige forpligtelser og eventuelle fornødne forretningsmæssige tiltag.

Væsentlige forsikringsrisici

Nedenfor er opstillet en oversigt over Danica koncernens væsentligste forsikringsrisici. Det er eksplicit angivet, hvorvidt risikoen håndteres via det beregnede solvenskapitalkrav, eller der udelukkende anvendes risikoreducerende tiltag. Som det ses af tabellen, er de identificerede væsentlige risici generelt omfattet af det beregnede solvenskapitalkrav.

Risikotype	Væsentlig risiko	Øvrig risiko	Risiko indeholdt i solvenskrav	Risiko håndteret med risikoreducerende tiltag
Levetidsrisiko	√		√	
Invaliditetsrisiko	√		√	√
Genkøbsrisiko	√		√	
Annulleringsrisiko	√		√	
Dødsrisiko		√	√	√
Katastroferisiko		√	√	√
Omkostningsrisiko		√	√	
Kritisk sygdom		√	√	

De væsentligste risici identificeret i rapporterings-perioden

De allervæsentligste risici for Danica koncernen er levetidsrisikoen, invaliditetsrisikoen og genkøbsrisikoen. Disse beskrives nærmere nedenfor.

Levetidsrisiko: Den væsentligste forsikringsmæssige risiko for Danica koncernen er levetiden. Levetidsrisiko vedrører risikoen for, at Danica koncernen får tab som følge af, at kunderne lever længere end forudsat. Eksempelvis forøger en levetidsforlængelse varigheden på udbetalingerne på pensionsprodukter, der er livsvare.

Invaliditetsrisiko: Danica koncernen tegner invaliderisikoprodukter i form af dækning af tab af erhvervsevne og præmiefritagelse. Produkterne giver kunden en løbende ydelse, hvis kunden bliver invalid. Dog højst til pensionering, dødsfald eller indtil kunden raskmeldes igen. Ydelsen fastlægges ud fra forudsætninger om de fremtidige invaliditetshyppigheder samt ud fra en vurdering af i hvor lang tid, der forventes at skulle ske udbetalinger.

Når en kunde bliver invalid, afsættes hensættelser ud fra forventninger til, hvor mange kunder der bliver raske igen (reaktiveres), bliver syge igen (genoptages) eller dør. Invaliditetsrisiko er således risikoen for, at Danica koncernen får tab på invaliditetsprodukterne som følge af, at kunderne bliver mere syge eller færre bliver raske igen end forventet.

Genkøbsrisiko: Genkøbsrisikoen vedrører risikoen for, at Danica koncernen får tab som følge af,

- At kunder med garanterede genkøbsværdier genkøber på et tidspunkt, hvor værdien af aktiverne er mindre end de garanterede genkøbsværdier,
- At det fortrinsvis er kunder med store individuelle bonuspotentialer der genkøber eller
- At mange kunder på samme tidspunkt ønsker at genkøbe deres ordning.
- At Danica koncernen har afholdt udgifter for en kunde, for hvilke koncernen endnu ikke har fået penge, og at kunden genkøber, flytter, ikke betaler forud eller ophører med at betale præmie for aftalen på et tidspunkt, Danica koncernen ikke har forudset

Risikoen for at Danica koncernen får tab som følge af genkøb på policer med garanterede genkøbsværdier, vurderes at være meget beskedent.

Annuleringsrisiko: Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge tilbyder ikke livsvarige alderspensioner med garantier, hvorfor der er marginal risiko knyttet til øget levealder. I Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge er den største risiko derimod risikoen for, at kunderne annullerer aftalte ændringer i deres ind- eller udbetalinger. Denne risiko opstår, fordi Danica Pension Sverige eller Danica Pension Norge kan have afholdt udgifter for kunden som en del af ændringen før, at der er modtaget betaling herfor. Større dele af Danica Pension Sveriges og Norges indtægter består af gebyrer beregnet på fonds- og depotværdi. Danica Pension Sverige og Norge er dermed også i væsentlig grad eksponeret over for annulleringsrisici i forhold til indtægtssiden.

Metoder til vurdering af forsikringsrisici

Med henblik på at sikre, at opgørelsen af Danica koncernens solvenskapitalkrav til enhver tid er dækkende for koncernens risici, gennemfører Danica koncernen årligt en intern vurdering af egen risiko og solvens. Gennem risikovurderingen vurderes, om det beregnede solvenskapitalkrav har taget højde for virkningen af alle væsentlige risici både inden for de kommende 12 måneder og i planperioden.

Risikostyring i Danica koncernen er organisatorisk ansvarlig for opgørelsen af solvenskapitalkravet og den daglige risikostyring, mens de ansvarlige for aktuarfunktionerne er ansvarlig for opgørelser i forhold til forsikringsrisikoen og den årlige risikoidentifikation af operationelle risici.

I det følgende er metoderne til vurdering af de væsentlige forsikringsrisici skitseret.

Risikotype	Metode for vurdering af forsikringsrisici
Levetidsrisiko	Regnes ifølge den danske interne branchemodel, og måles ved effekten på best estimate hensættelserne af at støde den observerede dødelighed og trenden med en given %-sats og tillagt en realisationsrisiko, som angiver usikkerheden i kalibreringen af selskabets dødelighed til finanstilsynets benchmarking. Dette stød svarer til et permanent fald i dødelighedsintensiteterne, som kan sammenlignes med standardmodellens estimerede dødelighed.
Invaliditetsrisiko	Effekten af en stigning i invaliditetsintensiteterne fordelt over 2 tidsperioder. 1. Stigningen er højest for de førstkomende 12 måneder, 2. Stigningen reduceres i de næstekomende 12 måneder og suppleres med et fald i reaktiveringsintensiteterne.
Genkøbsrisiko	Risikoen i forbindelse med genkøb og omskrivning til fripolice. Risikoen regnes som det værste af at støde genkøb- og fripoliceparametrene med $\pm 50\%$, samt et masse genkøb.
Annuleringsrisiko	Risiko forbundet med, at Danica koncernen har afholdt udgifter for en kunde, for hvilke koncernen endnu ikke har fået penge, og at kunden ikke genkøber, flytter, betaler forud eller ophører med at betale præmie for aftalen på et tidspunkt, Danica koncernen ikke har forudset

Vurdering af levetidsrisikoen: Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge beregner levetidsrisikoen ved brug af standardformlen, mens Danica Pension og Danica Pensionsforsikring anvender en intern model til beregning af levetidsrisikoen.

For Danica Pension og Danica Pensionsforsikring skal livsforsikringshensættelserne opgøres ud fra et bedste bud på den fremtidige levetid. Da det er svært at forudsige udviklingen i levetiderne, har Finanstilsynet indført benchmark for både forventningerne til den aktuelle levetid og de fremtidige levetidsforbedringer. Det bedste bud på den fremtidige levetid i Danica Pensions og Danica Pensionsforsikrings bestand fremkommer således ved en statistisk metode, der er fastlagt af Finanstilsynet. Denne metode sammenvægter Finanstilsynets benchmark for forventningerne til den aktuelle levetid og Danica Pensions og Danica Pensionsforsikrings egen opgjorte forventning til levetider, som er baseret på egne observationer. Hertil skal tillægges effekten af de forventede fremtidige levetidsforbedringer, der er baseret på Finanstilsynets benchmark herfor.

Finanstilsynets benchmark for den aktuelle levetid er baseret på de seneste års observerede levetider i en række danske pensionsselskaber, mens benchmark for levetidsforbedringer opgøres ud fra de gennemsnitlige forbedringer af levetiden i Danmark de seneste 20 år. Idet Danica Pension og Danica Pensionsforsikring har vurderet, at standardmodellen er for simpel og ikke tager højde for det af det danske Finanstilsyn fastsatte benchmark, er der udarbejdet en intern model til opgørelse af levetidsrisikoen.

Vurdering af invaliditetsrisikoen: Invaliditetsrisikoen beregnes ved brug af standardformlen. Hensættelserne på både nye og gamle skader bliver løbende justeret på baggrund af erfaringer med invalide- og reaktiveringshyppigheder fra Danica koncernens egen bestand.

Der vurderes ikke at være særlige forhold ved Danica koncernens portefølje, der skulle betyde, at standardmodellen i forhold til genkøbsrisiko ikke giver et retvisende billede af Danica koncernens risiko i et 200 års-scenarie.

Genkøbsrisiko: Risikoen beregnes ved brug af standardformlen. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved Danica koncernens portefølje, der skulle betyde, at standardmodellen i forhold til genkøbsrisiko ikke giver et retvisende billede af Danica koncernens risiko i et 200 års-scenarie.

Annulleringsrisiko: Denne håndteres på samme vis som genkøbsrisici via standardformlen.

De væsentligste koncentrationsrisici for forsikringsrisici

Koncentrationsrisikoen vedrørende forsikringsrisici omfatter risikoen for tab på grund af stor eksponering til enkelte kundegrupper samt store eksponeringer til enkeltindivider. Danica koncernens koncentrationsrisici er begrænset ved risikospredning af forsikringsporteføljen samt ved genforsikring.

Metoder benyttet til risikoreduktion

En mindre del af risici, relateret til død og invaliditet er genforsikret, for at begrænse tab på individuelle livsforsikringer, som er udsat for stor risikoeksponering. De forskellige risikoelementer underkastes løbende aktuar-mæssige analyser med henblik på opgørelsen af de forsikringsmæssige forpligtelser og eventuelle fornødne forretningsmæssige tiltag.

Andre væsentlige oplysninger om forsikringsrisiciene

Andre relevante risici for Danica koncernen er:

1. Dødsrisiko
2. Kritisk sygdom
3. Katastroferisiko
4. Omkostningsrisiko

Disse risici er beskrevet nedenfor:

Risikotype	Beskrivelse
Dødsrisiko	I Danica koncernen tegnes også forsikringer med dødsfaldsrisiko, herunder dødsfaldssummer og løbende udbetaling til efterladte. Ydelse fastsættes ud fra forudsætninger om de fremtidige dødelighedshyppigheder. Dødsrisikoen vedrører risikoen for, at Danica koncernen får tab på forsikringer med dødsfaldsrisiko som følge af, at kunderne dør tidligere end forudsat. Hvis det ikke er muligt at dække tabene ved hjælp af bonuspotentialer, vil tabene ramme egenkapitalen. Risikoen regnes ved standardformlen.
Kritisk sygdom	Risikoen består i, at sygelighed blandt de forsikrede bliver højere end, hvad der blev antaget ved specifikation af pris og reserver. Risikoen regnes ved standardformlen
Katastroferisiko	Katastroferisiko vedrører risikoen for, at der kan forekomme store tab på Danica koncernens invalide- og dødsfaldsdækninger i forbindelse med flyulykker, terror og lignende. Danica koncernen har genforsikringsprogrammer, som dækker alle katastrofeskader fra 40 mio. kr. og op til 1 mia. kr. Derudover dækkes de 5 største virksomheder fra 1 mia. kr. til 2 mia. kr. Risikoen beregnes ved standardformlen.
Omkostningsrisiko	Omkostningsrisiko vedrører risikoen for, at Danica koncern får et tab som følge af, at de opkrævede omkostningstillæg ikke kan dække stigninger i de faktiske omkostninger. Stigninger i de faktiske omkostninger kan eksempelvis skyldes stigninger i inflationen, indførsel af ny lovgivning eller øgede administrative byrder. Risikoen regnes ved standardformlen.

C.2 Markedsrisici

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af, at dagsværdien af aktiver eller forpligtelser ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene, f.eks. ændringer i renten, aktiekurser, ejendomsværdier, valutakurser og kreditspænd.

Væsentlige markedsrisici

Nedenfor er opstillet en oversigt over Danica koncernens væsentligste markedsrisici. Det er eksplicit angivet, hvorvidt risikoen håndteres via det beregnede solvenskapitalkrav og hvorvidt, der anvendes risikoreducerende tiltag.

Risikotype	Væsentlig risiko	Øvrig risiko	Risiko indeholdt i solvenskrav	Risiko håndteret med risikoreducerende tiltag
Aktierisiko (inkl. alternative investeringer)	√		√	√
Ejendomsrisiko	√		√	
Valutarisiko	√		√	√
Renterisiko	√		√	√
Kreditspændrisiko	√		√	
Volatilitetsrisiko		√		√
Inflationsrisiko		√		√

Den mest betydelige finansielle risiko i Danica koncernen er markedsrisikoen for de traditionelle livsforsikringsprodukter. De traditionelle produkter er policer med ydelsesgarantier og kollektive investeringer. Markedsrisikoen i traditionelle produkter omfatter samspillet mellem investeringsaktiver og ydelsesgarantierne.

Markedsrisici forbundet med investeringerne for markedsprodukterne er væsentlig mindre end for de traditionelle produkter, da risikoen på disse produkter påhviler forsikringstagerne bortset fra de policer, hvor der er tilknyttet en investeringsgaranti. Selskabet har imidlertid en indirekte eksponering til markedsrisiko via forsikringstageres investeringer i markedsrenteprodukter, idet en væsentlig del af selskabets lønsomhed afhænger af størrelsen af aktiverne. Denne risiko kan henføres til, at en stor del af aktiverne i disse produkter, er eksponeret til aktier eller alternative investeringer med aktierelaterede risici, hvorfor et fald i aktiemarkedet vil reducere depotværdier og lønsomheden og derigennem selskabets kapitalgrundlag.

Ud over den markedsrisiko, der vedrører forpligtelser med ydelsesgaranti og markedsrenteprodukter, er der markedsrisiko forbundet med selskabets egne investeringer og de investeringer, der vedrører sygeforsikring.

De væsentlige markedsrisici forbundet med aktiviteterne i Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge svarer i store træk til de risici, som gælder for aktiviteterne i Danica Pension Danmark, da der grundlæggende er tale om de samme aktiviteter. I forhold til Danica Pension Sverige er de finansielle risici dog væsentligt begrænset af, at der kun tilbydes markedsrenteprodukter uden garanti. For Danica Pension Sverige er markedsrisikoen risikoen for, at basiskapitalen vil variere som følge af ændringer i markedskurser. Dette kan påvirke han-

delsbeholdningen i Danica Pension Sveriges egen fond og værdien af kundernes aktiver. Da Danica Sverige udøver fonds- og depotforsikringsvirksomhed, bæres den direkte konsekvens af ændringer i markedsforholdene og dermed udsving i aktiverne i fonde og depoter af kunderne selv.

I Danica Pension Norge ligger hovedparten af kundernes opsparing også i markedsrenteprodukter, hvor kunderne har både levetidsrisikoen og markedsrisikoen. Markedsrisikoen i Norge er i primært relateret til eksponeringen på selskabets egenkapital samt indirekte eksponering via lønsomhed og kapitalgrundlag, jf. ovenfor.

De væsentligste risici identificeret i rapporteringsperioden

De væsentligste markedsrisici for Danica koncernen er beskrevet i det følgende.

Aktierisiko (inkl. Alternative investeringer):

I forhold til aktierisikoen sondres der mellem aktierisiko, der er afledt af børsnoterede aktier og aktierisiko, der er afledt af alternative investeringer.

1. Risikoen fra børsnoterede aktier forekommer ved kurstab som følge af fald på aktiemarkedene. Markedet for noterede aktier er meget likvidt, hvorfor ændringer i markedsforhold afspejles i værdiansættelsen med det samme. Noterede aktier inddeles i type 1 og type 2 aktier. Type 1 aktier omfatter noterede aktier fra OECD og EØS lande, mens noterede type 2 aktier er fra øvrige lande.
2. Alternative investeringer er investeringer, som ikke kan tilgås via traditionelle aktie- og obligationsmarkeder. Alternative investeringer – i lighed med børsnoterede aktier – er en eksponering mod den fremtidige rentabilitet i forskellige brancher og selskaber. Alt efter hvor i kapitalstrukturen der investeres, kan den primære risikofaktor være relateret til indtjeningspotentialer eller kredit- og finansieringsrisiko.

Danica koncernen investerer i alternative investeringer, da disse bidrager med vigtige egenskaber, der er med til at sikre attraktive stabile afkast til koncernens pensionskunder. Samtidig er de med til at langtidssikre købekraften i porteføljen. Endelig giver de alternative investeringer en eksponering mod et bredere udsnit af risikofaktorer end en traditionel portefølje af noterede aktier og obligationer, hvorved der opnås en større grad af diversifikation.

For Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge er aktierisikoen risikoen for, at Danicas basiskapital vil variere som følge af ændringer i aktiekurserne. Dette kan påvirke handelsbeholdningen i Danicas egen fond samt kundernes aktiver. For Danica Pension Sverige består aktierisikoen dog primært i, at fremtidige indtægter, gennem kapitalindskud, varierer som følge af ændringer i aktiekurserne, mens omkostningerne er væsentligt uændret.

Hverken Danica Pension Sverige eller Danica Pension Norge har alternative investeringer for egen regning.

Ejendomsrisiko:

Danica koncernen har eksponering til ejendomsmarkedet i både ind- og udland gennem direkte ejendomsinvesteringer samt investeringer i ejendomsfonde. Risikoen opstår ved fald i priserne på ejendomsmarkedet, eller hvis tomgangsrateerne på udlejningsejendommene er høje. Ejendomsinvesteringer vil være kendetegnet ved en vis grad af illikviditet.

Valutarisiko:

Ved investering i aktiver indgået i andre valutaer end lokal valuta², påtager Danica koncernen sig en risiko for tab i værdien af disse investeringer, hvis der sker ændringer i disse andre valutakurser i forhold til lokal valuta. Danica koncernens valutaeksponering knytter sig især til EUR, USD og Øvrige.

Renterisiko:

I Danica Traditionel er der udstedt ydelsesgarantier til kunderne. Ydelsesgarantierne definerer de cash flows, som Danica koncernen som minimum skal kunne honorere. Disse fremtidige forpligtelser opgøres til markedsværdi i henhold til en markedsbaseret diskonteringskurve (diskonteringskurven). Markedsværdien af ydelsesgarantierne benævnes også garanterede ydelser (GY).

Diskonteringskurven er baseret på markedsrenter, hvorfor værdien af GY er følsom over for renteændringer på de finansielle markeder. Falder renten, stiger GY og omvendt. Herved opstår der en renterisiko for Danica koncernen, når markedsværdien af passivside i Danica Traditionel sammenholdes med markedsværdien af de tilhørende rentefølsomme aktiver. Hvis markedsværdiændringer på aktiver og passiver ikke matcher hinanden, giver dette anledning til tab eller gevinster.

For Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge er renterisikoen dog marginal. Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge er primært eksponeret mod finansielle risici gennem egne aktiviteter, idet der i meget begrænset omfang udstedes garantier til kunderne. Renterisikoen opstår her primært gennem kundernes aktiver, idet værdien af fremtidig indtjening er påvirket af en ændring i renten. Renterisiko forekommer også i forhold til fremtidige forpligtelser på passivside i balancen. Dette skyldes, at det bedste skøn for fremtidige udbetalinger bestemmes ved at alle fremtidige cash flows med relation til forsikringsaftalen skal diskonteres med markedsrenten.

Kreditspændrisiko:

Kreditspændrisiko er risikoen for tab af markedsværdi som følge af ændringer i kreditspænd på f.eks. realkreditobligationer, erhvervsobligationer, statsobligationer og kreditderivater. Kreditspændet afspejler det ekstra afkast, en investor kræver af værdipapirer med en given kreditkvalitet og likviditet i forhold til afkastet på likvide værdipapirer uden kreditrisiko eller en referencerente.

Kreditrisici hidrører fra selskabets direkte og indirekte investeringer i bl.a. kreditinstrumenter, kreditobligationer, banklån via fonde, kreditderivater samt fra volatilitetsjustering (VA), idet sidstnævnte udgør et element i opgørelsen af diskonteringskurven til anvendelse ved opgørelse af markedsværdien af de forsikringsmæssige hensættelser.

² Lokal valuta: DKK for Danica Pension Danmark, SEK for Danica Pension Sverige, NOK for Danica Pension Norge

Metoder til vurdering af markedsrisici

Alle markedsrisici overvåges på daglig basis af Risikostyring.

Nedenfor er metoder til vurdering af de væsentlige markedsrisici kort summeret og skitseret.

Risikotype	Metode for vurdering af markedsrisici
Aktierisiko (inkl. Alternative investeringer)	På forhånd defineret %-vist fald i noterede aktier (type 1) og på forhånd defineret %-vist fald i unoterede aktier og alternative investeringer (type 2). Stressniveauet tillægges en justering som varierer afhængigt af det aktuelle aktieniveau i forhold til et 3-års historisk gennemsnit. Alternative investeringer omfatter private equity, hedgefonde, infrastruktur m.v. Generelt vil en investering som ikke kan kategoriseres under et af de øvrige risikomoduler falde under type 2 aktier. Aktier købt senest 1. januar 2016 regnes med et reduceret stressniveau under overgangsordningen. Denne overgangsordning udfases frem mod 2023.
Ejendomsrisiko	Fald i ejendomsværdierne.
Valutarisiko	Bestyrelsen har vedtaget investeringsrammer for størrelsen af eksponeringen mod EUR, USD, JPY, GBP og øvrige valutaer. Alle valutaeksponeringer bortset fra euro-eksponering stresses med 25%. Euro-eksponering stresses med 0,39%.
Renterisiko	Værste scenarie af 'rente op' og 'rente ned'. Rentestresset defineres ved løbetidsafhængige stress til punkterne på rentekurven. Renterisikoen overvåges desuden gennem bestyrelsens risiko-scenarie.
Kreditspændrisiko	Omfatter risikoen på obligationer, der påvirkes af udvidelser i kreditspænd. Stresset afhænger af obligationstypen. Der skelnes mellem ikke-EØS statsobligationer, realkreditobligationer og 'andre', hvor 'andre' primært er kredit/erhversobligationer og struktureret kredit. Stresset afhænger yderligere af obligationernes varighed og kreditkvalitet. Den samlede kreditspændrisiko indgår i standardmodellen for solvenskapitalkravet, hvor alle rentefølsomme papirer belastes i forhold til spændvarighed og rating.

I Danica Pension Danmark håndteres aktierisikoen for børsnoterede aktier gennem daglig overvågning og en vurdering af risikoen set i forhold til de definerede bestyrelsesrammer.

En stor del af risikostyringen af alternative investeringer ligger i analysen af potentielle investeringer i forbindelse med udvælgelsen af de pågældende aktiver samt i selve opfølgningen på investeringerne, efter investeringerne er foretaget. Danica Pension Danmark har opbygget et team med særlige kompetencer inden for alternative investeringer, der løbende evaluerer nuværende og nye potentielle alternative investeringer. Der følges løbende op på de alternative investeringer. Samtidig evalueres identificerede risici på de enkelte alternative investeringer og holdes op imod markedsudviklingen.

Specifikt for valutarisikoen har bestyrelsen vedtaget investeringsrammer for størrelsen af eksponeringen mod EUR, USD, JPY, GBP og øvrige valutaer, som kontrolleres dagligt. Valutarisikoen styres på porteføljeniveau og der følges dagligt op på netto-positionerne i forhold til de godkendte mandater.

I forhold til renterisici indebærer overvågningen, at egenkapitalens eksponering, ud over et eventuelt aktuelt egenkapitaltab, maksimalt må udgøre et fastsat beløb ved renteændringer. Dette skal sikre en effektiv overvågning og styring af selskabets renterisiko.

Investering i overensstemmelse med "prudent person"-princippet

Danica koncernens aktiver investeres i overensstemmelse med det såkaldte agtpågivenhedsprincip, kaldet "prudent person" princippet. "Prudent person" er et princip i Solvens II reguleringen, der skal sikre, at forsikringselskaberne opfører sig forsigtigt på kundernes vegne i forhold til investeringsaktiverne. Dette indebærer,

at der kun investeres i aktiver og finansielle instrumenter, hvor risici kan identificeres, måles, overvåges, håndteres, kontrolleres og rapporteres med hensyn til at kunne vurdere det samlede solvensbehov. Alle aktiver, i særdeleshed de som dækker minimumkapitalkravet, investeres på et grundlag, der garanterer sikkerhed, kvalitet, likviditet og lønsomhed for porteføljen som helhed.

Kunder i Danica Pension Danmark har mulighed for at vælge en pensionsopsparing med eller uden garanti, mens kunderne selv vælger deres investeringsprofil i Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge.

I pensionsopsparingerne uden garanti - de såkaldte markedsrenteprodukter - er det muligt at vælge mellem forskellige risikoprofiler, ligesom det er muligt at tilvælge garanti mod slutningen af opsparingsforløbet. Danicas investeringsstrategi er målrettet de enkelte pensionsprodukter og er tilrettelagt med henblik på at sikre robuste og hensigtsmæssige porteføljer i forhold til kundernes berettigede forventninger og samtidig at give kunderne det bedst mulige risikojusterede afkast på såvel kort som langt sigt.

De væsentligste koncentrationsrisici for markedsrisici

Selskabet investerer i renteinstrumenter for at afdække renterisikoen på selskabets forpligtelser. Da det danske obligationsmarked ikke er stort nok og ikke har tilstrækkelig varighed til at afdække forpligtelsernes renterisiko, er der behov for at også at investere i udenlandske renteinstrumenter, herunder obligationer og derivater. Den løbende risikostyring sikrer, at der er en god afdækning mod generelle renteændringer, men selskabet er eksponeret overfor eksempelvis ændringer i rentekurvers form og i rente- og basisspænd.

Selskabets udenlandske investeringer sker som udgangspunkt på valutaafdækket basis i danske kroner og euro. En væsentlig del af selskabets investeringer og kontrakter er i euro, som ikke afdækkes på systematisk vis mod danske kroner på grund af det tætte valutakurssamarbejde.

Selskabet har i øvrigt en relativ overvægt af danske ejendomme og aktier på tværs af investeringsporteføljerne.

Metoder benyttet til risikoreduktion

Bestyrelsen fastlægger rammer for koncernens risikostyring, mens den daglige ledelse løbende overvåger koncernens risici og sikrer, at rammerne overholdes. Se i øvrigt tabellen i afsnittet "Metoder til vurdering af markedsrisici" ovenfor.

I forbindelse med investeringer på kunders vegne sikrer Danica koncernen en fornuftig anvendelse af finansielle instrumenter. Investering vil altid ske under hensyntagen til, hvilken risiko kundens investering tillader.

Aktierisiko:

I Danica Pension Danmark håndteres aktierisikoen gennem daglig overvågning herunder måling af risici i forhold til de godkendte bestyrelsesrammer.

Den høje likviditet i markedet for børsnoterede aktier medfører, at eksponeringen vil kunne ændres på kort tid gennem salg af aktier eller ved brug af afdækningsinstrumenter, såfremt dette ønskes.

Markedet for alternative investeringer er mindre likvidt, hvorfor man på kort sigt reducerer eksponeringen fra aktier eller kreditinvesteringer, såfremt risikoen ønskes reduceret. På længere sigt kan de mere likvide dele af de alternative investeringer sælges for på denne måde at reducere eksponeringen. I selve udvælgelsen af alternative investeringer fokuseres der derfor allerede her på at styre eksponeringen mod alternative investeringer i den samlede portefølje således, at det ikke bliver nødvendigt at sælge aktiver fra før tid.

Ejendomsrisiko:

Risikovurdering og beslutning om risikobegrænsende tiltag er en højt prioriteret del af udviklingsprojekterne for ejendomsinvesteringer. Der følges løbende op på Danica koncernens accepterede risici og nødvendige beslutninger træffes efter et på forhånd fastlagt eskaleringsprincip. Kontroller indgår som en del af den løbende overvågning af risikoen. Ejendomsrisikoen håndteres gennem en fornuftig grad af diversifikation. Herudover overvåges ejendomsrisikoen gennem bestyrelsesrammer.

Valutarisiko:

Valutaeksponeringen kan nedbringes gennem afdækning (terminsforretninger, cross currency swaps og optioner). Valutaafdækningen er dynamisk, da det er nødvendigt at tilpasse afdækningen i takt med ændringer i markedsværdien af de underliggende investeringer for at opretholde den samme valutaeksponering samt ved ændret vurdering af risikoen i den underliggende valuta.

Renterisiko:

I Danica koncernen sker afdækningen af rentefølsomheden på passiverne gennem investeringer i obligationer og rentederivater, herunder swaps og swaptioner.

Renterisikoen overvåges på daglig basis af både Risikostyring og investeringsafdelingen under CIO og renteaftækningen justeres løbende – ofte dagligt. Den tætte overvågning samt løbende tilpasning af renteaftækningen gør, at reaktionstiden i forhold til pludselige og kraftige renteændringer er relativt kort.

Renterisikoen overvåges desuden gennem bestyrelsens risikoscenarie. Dette skal sikre en effektiv overvågning og styring af selskabets renterisiko.

I 2018 har Danica Pension Sverige ikke anvendt risikoreducerende metoder i risikostyringen af markedsrisici, hvilket primært er en følge af kundernes investeringsvalg.

Metoder og antagelser for følsomhedsanalyser og stresstest

Danica koncernens markedsrisici måles ved forskellige stresstests og baseres på definerede scenarier. Standardmodellen for beregning af solvenskapitalkravet indeholder stresstests af de væsentligste markedsrisici.

I nedenstående tabel er der for koncernen vist effekten på egenkapitalen af isolerede ændringer i renter (stigning og fald) og øvrige relevante finansielle risici. Af de to rentescenarier er en rentefald samlet set det værste for koncernen. I et isoleret scenario med en rentestigning på 1,0 pct.-point vil egenkapitalen falde med 0,3 mia. kr.

Mia. kr.	Påvirkning af egenkapitalen
Rentestigning på 0,7-1,0 pct.-point	0,1
Rentefald på 0,7-1,0 pct.-point	-0,3
Aktiekursfald på 12 pct	-0,3
Ejendomsprisfald på 8 pct	-0,2
Valutakursrisiko (VaR 99,0 pct.)	0,0
Tab på modparter på 8 pct.	-0,4

Andre væsentlige oplysninger om markedsrisici

Nedenfor er kort beskrevet andre relevante markedsrisici for Danica koncernen.

Risikotype	Beskrivelse
Volatilitetsrisiko	Volatilitetsrisiko viser sig ved, at aktivets værdi ændrer sig, når forventningerne til fremtidige bevægelser på de finansielle markeder ændres. Volatilitet kan isoleret set betragtes som en aktivklasse, som kan have en diversificerende effekt i et stresset marked.
Inflationsrisiko	Inflationsrisiko knytter sig til investeringer og forsikringsudbetalinger under syge - og ulykkesforsikring. Investeringer i inflationsfølsomme instrumenter foretages både med afdækning og investering for øje. Inflationseksponering kan have en afbødende virkning i scenarier med rentestigninger, der ofte dels vil være drevet af ændringer til inflation dels ændringer til realrenter.

C.3 Kreditrisici

Kreditrisiko for Danica koncernen relaterer sig overvejende til modpartsrisiko og udstederrisiko.

Væsentlige kreditrisici

Modpartsrisiko dækker over risici for tab udløst af, at en modpart ikke kan honorere sin del af en finansiel aftale.

For Danica koncernens vedkommende er modpartsrisici primært relateret til derivataftaler, der benyttes til håndtering af rente-, valuta- og aktierisiko. Tab på modpartsrisiko kan både hidrøre fra modpartens manglende betaling af skyldige beløb og fra, at en derivataftale bortfalder, og dermed eksponerer virksomheden mod tab som følge af efterfølgende markedsbevægelser.

Udstederrisiko dækker over risici for tab som følge af, at obligationsudstedere ikke kan betale forfaldne fordringer. For selskabets vedkommende er udstederrisiko primært relateret til større obligationsudstedere. For Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge vedrører modpartsrisiko især eksponering mod kreditinstitutter som følge af indeståender samt fra genforsikring.

Vurdering af kreditrisiko

Kreditrisiko vurderes i standardmodellen, som anses for at være retvisende for Danicas koncernens kreditrisiko. Kreditrisikoen for Danica koncernen vurderes som lille.

Nedenfor er metoder til vurdering af de væsentlige kreditrisici kort skitseret.

Risikotype	Metode for vurdering af kreditrisici og relaterede koncentrationsrisici
Koncentration	Hvis koncentrationen af investeringer med samme modpart overstiger rating afhængige grænseværdier regnes koncentrationsrisikoen, som en rating afhængig stressfaktor multipliceret med værdien af den del af eksponeringen, der overstiger grænseværdien.
Modparter	Der regnes modpartsrisiko på Danica Pensions modparter vedrørende finansielle instrumenter og genforsikrings kontrakter. Risikoen måles ved de risikominimerende effekter, som de enkelte modparter har på solvenskapitalkravet. Risikoen afhænger af ratingen på de enkelte modpart.

Investering i overensstemmelse med "prudent person"-princippet

Er dækket i det tilsvarende afsnit om markedsrisiko.

De væsentligste koncentrationsrisici for kreditrisici

Koncentrationsrisiko dækker over den yderligere risiko, der er ved at være særligt eksponeret mod en enkelt modpart på tværs af risikotyper. Danica koncernen har en veldiversificeret portefølje af derivatmodparter, der ikke giver anledning til særlig behandling af nogen modparter.

Realkreditobligationsmarkedet er en af grundpillerne for de finansielle markeder i Danmark, og selskabet har en forholdsvis stor beholdning af danske realkreditobligationer. Størstedelen af obligationsspændsrisikoen kan således tilskrives obligationer, som er udstedt til finansiering med pant i fast ejendom i Danmark. Med udgangspunkt i realkreditmarkedets særlige struktur med relativt få og store udstedere, forekommer der som en konsekvens heraf også koncentrationer i realkreditbeholdninger fra enkelte kreditinstitutter.

Metoder benyttet til risikoreduktion

Modpartsrisiko imødegås ved handel med børsnoterede derivater og central clearing, mens øvrig derivathandel (OTC) sker med udgangspunkt i aftaler om netting og løbende sikkerhedsstillelse. For at reducere modpartsrisikoen forbundet med OTC-derivathandel stiller selskabet i almindelighed krav til modparternes rating samt krav om, at der indgås rammeaftale om slutafregning (close-out netting), hvorved selskabet får mulighed for at udligne kontraktens positive og negative genanskaffelsværdier, hvis modparten går konkurs. Der er tillige tilknyttet aftaler om collateral management, hvorved modpartsrisikoen reduceres i forhold til usikrede finansielle transaktioner. Sikkerhedsstillelser modtages eller stilles dagligt og sker typisk i form af udveksling af kontantbeløb. Dertil handles der med et bredt udvalg af modparter for yderligere at diversificere risikoen.

Udsteder- og koncentrationsrisici imødegås navnlig ved at basere investeringsbeslutninger på gennemarbejdede kreditvurderinger, opstilling af investeringsrammer og løbende opfølgning.

Metoder og antagelser for følsomhedsanalyser og stresstest

Modpartsrisikoen og koncentrationsrisikoen udgør en marginal andel af Danica koncernens risici, og på nuværende tidspunkt beregnes der derfor ikke særskilte stresstest bortset fra dem, som er ordinerede af myndighederne.

C.4 Likviditetsrisici

Likviditetsrisiko er primært risikoen for tab i tilfælde af, at Danica koncernen vil skulle frigøre likviditet for at kunne betale sine forpligtelser inden for en kort tidshorisont.

Oplysninger om likviditetsrisiko samt væsentlige ændringer heri

Hvis den type af aktiver, som Danica koncernen har, ikke handles ofte nok, kan det gøre det svært at sælge investeringen på kort tid uden et tab i forhold til de indregnede markedsværdier. Dette kaldes likviditetsrisikoen på investeringsaktiverne.

Da Danica koncernens forpligtelser typisk er langsigtede i den forstand, at udbetalingerne af pensioner ligger langt ude i fremtiden for størsteparten af kunderne, er koncernen mindre sårbar over for likviditetsrisici knyttet til investeringsaktiver.

Likviditetsrisikoen kan dog potentielt ramme Danica koncernen, hvis mange kunder ønsker at genkøbe deres pensionsordninger samtidigt, hvorved selskabet et tvunget til at sælge en større mængde investeringsaktiver. Det sikres derfor, at der løbende er tilstrækkelig likviditet til at kunne honorere kundernes aktuelle ydelser og evt. krav i forbindelse med genkøb.

For visse produktgrupper vil alle investeringsaktiverne, der ligger til sikkerhed for pensionsordningens værdi, kunne handles på daglig basis, hvorved der ikke er nogen likviditetsrisiko. For andre produkter vil det på helt kort sigt kun være muligt at sælge de mest likvide aktiver, og store udbetaling kan derfor give en ubalance i aktivsammensætningen og en tilhørende stigning i likviditetsrisikoen. Denne ubalance rettes op hurtigst muligt.

Vurdering af likviditetsrisiko

Som beskrevet ovenfor er pensionsselskaber ikke er eksponeret for likviditetsrisiko i samme grad som banker, da pensionsselskaber altid skal holde investeringsaktiver, der modsvarer hensættelserne. Likviditetsrisiko betragtes derfor ikke som en særskilt risikofaktor i standardmodellen, men behandles under alternative investeringer, genkøbsrisiko m.v.

Investering i overensstemmelse med "prudent person"-princippet

Porteføljerne er konstrueret således, at der er en tilstrækkelig grad af likviditet til at kunne håndtere løbende udbetaling og ydermere kunne håndtere en situation, hvor mange pensionskunder vælger at trække deres pensionsopsparinger ud af Danica koncernen.

De væsentligste koncentrationsrisici for Likviditetsrisici

Selskabets forholdsvis store beholdning af danske realkreditobligationer fungerer til dels som en likviditetsbuffer. Selskabet er således til en vis grad afhængig af at kunne sælge eller belåne sådanne beholdninger i et stresset scenario.

Likviditeten til ekstraordinære udbetalinger/genkøb skaffes ved at sælge aktiver. På helt kort sigt vil det kun være muligt at sælge eller belåne de mest likvide aktiver, og store udbetalinger kan derfor give en ubalance i aktivsammensætningen. Ved et uforudset behov for at udbetale et beløb svarende til 15 % af hensættelserne, vurderes det, at der i løbet af en måned vil kunne sælges andre aktiver end ejendomme, indeksobligationer og visse alternative investeringer i det fornødne omfang.

Det vurderes endvidere, at den oprindelige investerings sammensætning vil kunne reetableres i løbet af en 6 måneders periode.

Metoder benyttet til risikoreduktion

Likviditetsrisici begrænses ved at placere en stor del af investeringerne i likvide børsnoterede obligationer og aktier, der har til formål at sikre, at selskabet til enhver tid råder over en likviditetsbuffer, der på kort sigt opvejer nettoafløbet fra løbende forretninger samt sikrer tilstrækkelig likviditet til at imødegå ugunstige scenarier.

Samtidig tager tilrettelæggelsen af likviditeten hensyn til selskabets langsigtede likviditetsbehov. Styringen skal sikre, at selskabet ikke opbygger et uhensigtsmæssigt stort behov for investeringsomlægninger. Opgørelsen af den langsigtede likviditetsrisiko indgår som et væsentligt element i vurderingen af anvendelsen af volatilitetsjustering.

Den forventede fremtidige fortjeneste af Danica koncernens forretning

Det samlede beløb for den forventede fremtidige fortjeneste indeholdt i fremtidige præmier er en del af opgørelsen af værdien af den forventede fortjeneste på den tegnede forretning (fortjenstmargen), der fremgår af årsregnskabet. For 2018 er denne størrelse opgjort til 4.084 mio. kr. I Danica Pension Sverige tages der ikke hensyn til fremtidige præmier som følge af begrænsninger i kontrakterne.

Metoder og antagelser for følsomhedsanalyser og stresstest

På nuværende tidspunkt beregnes ingen særskilte stresstest for likviditetsrisiko.

C.5 Operationelle risici

Med operationelle risici menes tab som følge af utilstrækkelige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl samt eksterne begivenheder, herunder juridiske risici og bedrageri. Risikoen omfatter modelrisikoen forbundet med brugen af partiel intern model for levetid.

Operationelle risici påvirker primært Danica koncernen økonomisk gennem udgifter, for eksempel forårsaget af erstatning til kunderne. Compliance risici, som har en økonomisk betydning, er omfattet af definitionen af operationelle risici.

Oplysninger om Operationel risiko samt væsentlige ændringer heri

Danica koncernens væsentligste operationelle risici er:

Risiko	Væsentlig risiko	Øvrig risiko	Risiko indeholdt i solvenskrav	Risiko håndteret med risiko-reducerende tiltag
Manglende beskyttelse af kundedata	√		√	√
Overtrædelse af hvidvask lovgivning	√		√	√
Brud på konkurrenceret	√		√	√
ALM risiko	√		√	√
Integration af SEB Pensions portefølje og forretning	√		√	√

Risikobilledet er fastsat bl.a. på baggrund af konstaterede risikohændelser og afspejler herudover et midlertidigt øget risikoniveau forbundet med integrationen af SEB Pension. De nye GDPR regler giver også anledning til et øget risikobillede på nuværende tidspunkt. Det er besluttet, at iværksætte yderligere initiativer til at nedbringe risikoen på de nævnte risici.

Vurdering af operationel risiko

En gang om året foretager Danica koncernen en tværgående risikoidentifikationsundersøgelse og vurderer de væsentligste operationelle risici. Alle områder af Danica koncernen omfattes af denne undersøgelse, og der bliver fastsat risikoejerskab i forhold til hver enkelt risiko. Hvis en planlagt ændring, herunder et nyt produkt, vurderes potentielt at udgøre en væsentlig risiko foretages en særskilt risikovurdering.

Danica koncernen har fastsat en rapporteringsstruktur i forhold til løbende opfølgning på identificerede operationelle risici, som sikrer løbende opmærksomhed på disse områder.

De væsentligste koncentrationsrisici for Operationelle risici

Der er fastsat stærke kontroller til sikring af, at små fejl ikke kan give anledning til større risici for koncernens samlede portefølje.

Integrationen af SEB Pensions portefølje og forretning indebærer en operationel koncentrationsrisiko indtil integrationen og fusionen i Danica Pension er gennemført. Der er derfor et øget beredskab dels omkring administrationen af Danica Pensionsforsikring, der selskabsretligt har ansvaret for kunderne i det tidligere SEB Pension frem til fusionen, dels omkring kapital- og risikostyringen af selskabet.

Metoder benyttet til risikoreduktion

Bestyrelsen har fastsat en årlig risikoramme i forhold til operationel risiko i Danica koncernen. Der er løbende opfølgning på de indberettede operationelle tab, og ved brud på fastsat risikoramme vil der blive truffet beslutning om behovet for at iværksætte yderligere risikobegrænsende tiltag.

Koncernen begrænser endvidere de operationelle risici ved etablering af interne kontroller, som løbende opdateres og tilpasses Danica koncernens aktuelle forretningsomfang. Der bliver fastsat risikobegrænsende tiltag på de væsentligste risici, såfremt de ikke ligger inden for de besluttede risikotolerancerammer.

Danica koncernens operationelle risikopolitik dækker følgende aktiviteter:

- Identifikation, overvågning og styring af nuværende og potentielle operationelle risikoeksponering
- Håndtering af "kritiske risici", det vil sige risici, som kræver opfølgning og yderligere rapportering
- Rapportering til direktion og bestyrelse om vurdering og håndtering af operationelle risici

Danica koncernen har andre politikker, herunder it-sikkerhedspolitik, der også understøtter operationel risiko-styring, og via beredskabsplaner er der lagt planer for at forebygge og begrænse skaderne ved driftsforstyrrelser, personskader og materielle skader.

Endelig er der en særskilt plan for integrationen af SEB Pension, der har sit eget fokus på risikomitigerende tiltag i forhold til denne opgave.

Metoder og antagelser for følsomhedsanalyser og stresstest

Det beregnede solvenskapitalkrav til dækning af operationel risiko er baseret på standardmodellen. Beregningen af solvenskapitalkravet sker som en på forhånd defineret procentsats af hensættelser på garanterede produkter og en på forhånd defineret procentsats af de årlige omkostninger på markedsprodukter. Solvenskapitalkravet overstiger væsentligt størrelsen af de registrerede historiske operationelle tab i Danica koncernen.

Danica koncernens stresstest baseres på hensættelser på garanterede produkter og omkostningerne på relevante produkter for de seneste 12 måneder. For Danica Pension Sverige og Danica Pension Norge, hvor der ikke tilbydes produkter med garanti foretages stresstesten baseret på hensættelser og omkostninger for de relevante produkter for de seneste 12 måneder.

Samlet set er det Danica koncernens vurdering, at standardmodellen giver et konservativt bud på den operationelle risiko, og at den operationelle risiko kan dækkes i driftsplanperioden.

C.6 Andre væsentlige risici

Væsentlige forretningsmæssige risici

Danica koncernen er ligeledes eksponeret overfor forretningsmæssige risici, der omfatter strategiske risici, omdømmerisici og andre risici relaterede til eksterne faktorer, herunder regulatoriske risici.

Strategiske risici er knyttet til arbejdet med at realisere strategi og overordnede mål, herunder i datterselskaberne. Danica koncernen følger nøje udviklingen på de markeder, hvor koncernen har aktiviteter med henblik på at sikre, at produkter, priser og kundeservice er konkurrencedygtige.

I forhold til de omdømmemæssige risici har ledelsen løbende proaktiv fokus på sager, som kan forårsage væsentlige omdømmerisici. I den forbindelse er der fokus på at sikre, at der ikke sker afsmittende effekter på Danica koncernen qua Danske Bank koncernens operationelle risici.

Som en del af Danske Bank er Danica koncernen omfattet af skærpede regler i forhold til håndtering af risici i forhold til hvidvask og terrorfinansiering. Der skal udvises varsomhed i forhold til, at disse skærpede krav ikke

får betydning i forhold til Danica koncernens konkurrenceevne. Der er således risiko for, at kunderne fravælger Danica koncernen som følge af, at Danica koncernen i større udstrækning stiller spørgsmål til kundernes private forhold.

De regulatoriske risici vurderes stigende over de kommende år forbundet med bl.a. implementeringen af nye regnskabsregler (IFRS 9 og IFRS 17), da reglerne, som skal være implementeret i 2020 kan få betydning i forhold til data, systemer og processer, investerings- og afdækningsstrategier, produktudbud og omkostningsstrukturer. Danica koncernen har naturligvis fokus på at følge tæt op på konsekvenserne i takt med, at reglerne færdiggøres, således at konsekvenserne kan imødegås på en hensigtsmæssig måde.

For Danica Pension Norge vil myndighedernes planlagte indførelse af "Egen Pensjonskonto" i 2021 medføre en ændring af markedsdynamikken inden for indskudspension. Bl.a. kan den regulatoriske ændring medføre øget konkurrence og prispres som vil kunne påvirke soliditeten.

Vurdering af forretningsmæssige risici

Styringen af strategiske risici – også på længere sigt - sker med tæt involvering af bestyrelsen, og forretningsmæssige tiltag bliver nøje analyseret og overvåget, inden de gennemføres.

I Danica Norge inkluderes et udvalg af strategiske/forretningsmæssige risici i de stresstest, som indgår som en del af den årlige risikovurdering.

På nuværende tidspunkt er der ikke konkrete forretningsmæssige beslutninger, som har betydning for Danica koncernens risikobillede og solvenskapitalkrav. Der er imidlertid fortsat en tæt integration mellem strategiarbejde og vurdering af risikobillede og kapitalbehov. Dette sikrer, at der i selskabets kapital tages hensyn til strategien - og at strategien tager hensyn til kapitalen.

Metoder benyttet til risikoreduktion

Danica koncernen tilstræber en ordentlig behandling af kunderne samt åbenhed og gennemsigtighed i sin kommunikation, og de omdømmemæssige risici begrænses via en generel høj standard ved håndtering af operationelle risici. I praksis er fastsat procedurer og kontroller, som dækker de væsentlige aspekter af Danica koncernens aktiviteter.

Gennem Danica koncernens fokus på til stadighed at udnytte de digitale muligheder imødegås samtidig den langsigtede risiko for, at Danica koncernens forretningsmodel ikke er nutidig og derved udsættes for disruption som følge af teknologisk innovation.

Metoder og antagelser for følsomhedsanalyser og stresstest

Standardmodellen til beregning af solvenskapitalkrav indeholder ikke en særskilt opgørelse i forhold til strategiske og omdømmemæssige risici, da denne risiko vurderes at have et mere langsigtet perspektiv.

C.7 Andre oplysninger

I forhold til Danica koncernens risikoprofil er der ikke andre væsentlige oplysninger end dem der er fremlagt i dette kapitel.

Kapitel D – Værdiansættelse til solvensformål

I dette kapitel beskrives eventuelle forskelle på opgørelser af aktiver og passiver i henhold til kravene til kapital og de tilsvarende opgørelser i regnskaberne.

Udgangspunktet for reglerne til opgørelser i henhold til kravene til kapital og opgørelserne i regnskabet i Danmark er, at de baseres på samme opgørelsesmetode. I Sverige og Norge er der dog andre regnskabsregler. Disse følger ikke på samme måde som i Danmark opgørelsesmetoderne i de europæiske regler for solvenskrav.

I Danica Pension Sverige værdiansættes både aktiver og passiver til dagsværdi i solvensopgørelsen i modsætning til i regnskabet. På aktivsiden indgår forudbetalte anskaffelsesomkostninger ikke, og på passivsiden indebærer de såkaldte kontraktafgrænsningsregler, at gevinster i eksisterende, men ikke fremtidig, forretning indgår i beregningen af de forsikringsmæssige hensættelser. De forsikringsmæssige hensættelser for fond- og depotforsikring bestemmes af de fremtidige betalinger på eksisterende forpligtelser, beregnet ved bedste skøn og en risikomargin.

I Danica Pension Norge benyttes to forskellige principper for indregning af finansielle instrumenter og investeringsaktiver, der er tilknyttet markedsrenteprodukter. I regnskabet benyttes opgørelsesdag, mens der i Solvens II benyttes handelsdag. Ikke-realiserede gevinster af finansielle aktiver i kollektivporteføljen overføres ikke til resultatet, men indsættes i en kursreguleringsfond. Hvis porteføljen af finansielle aktiver netto viser et urealiseret tab, sættes kursreguleringsfonden til nul.

I dette kapitel beskrives de forskelle, der er på værdiansættelsesmetoderne.

D.1 Aktiver

Danica koncernens aktiver kan klassificeres, som det fremgår af nedenstående tabel. Af tabellen fremgår, hvordan aktivklassen værdiansættes ved opgørelse af solvenskrav og i regnskabet.

Værdiansættelsesmetode		
Aktivklasse	Solvens	Regnskab
Immaterielle aktiver	Immaterielle aktiver er til solvensformål værdiansat til 0 kr.	Består af Goodwill ved overtagelse af virksomheder til en kostpris som var lavere end dagsværdien af de overtagne nettoaktiver. Herudover inkluderes også eventuelle projekter.
Materielle aktiver	Består af domicilejendomme, som Danica benytter til administration. Ejendomme opgøres til dagsværdi efter samme principper som koncernens investeringsejendomme.	Svarer til Solvens.
Investeringsejendomme	Investeringsejendomme er ejendomme, der besiddes for at opnå lejeindtægter og kapitalgevinster. Værdien af investeringsejendomme opgøres til dagsværdi ud fra en diskonteringsmodel afhængig af afkastprocent, som er individuel for hver ejendom. Afgrænsning af domicilejendomme skær ved en brugsprocent på 10 % eller derover, eller hvis delene kan sælges separat.	Svarer til Solvens.
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	Værdiansættes til solvensformål som forskellen mellem aktiver og passiver i hvert selskabs solvensregnskab. De tilknyttede virksomheders værdiansættelse af egne aktiver og passiver sker i overensstemmelse med koncernens principper. Dette er dog kun relevant for enkeltsselskaber og ikke koncernregnskabet hvor de enkelte selskaber regnes sammen.	Kapitalandele i ejendomselskaberne er uændret i forhold til Solvens. Kapitalandele i forsikringsselskaber opgøres til indre værdi efter selskabernes officielle årsrapporter.
Kapitalandele i associerede virksomheder	Opgøres efter kostpris på erhvervelses tidspunktet og reguleres efterfølgende med indre værdis metode. De associerede virksomheders værdiansættelse af egne aktiver og passiver sker i overensstemmelse med koncernens principper	Værdiansættes til værdien af egenkapitalen i de associerede selskaber.
Andre finansielle investeringsaktiver	Andre finansielle investeringsaktiver indregnes til dagsværdi på afregningsdagen. Børsnoterede investeringsaktiver udgør hovedparten af aktiverne og værdiansættes på baggrund af noterede priser på aktive markeder. Finansielle investeringsaktiver, som er noteret i et marked, som ikke er aktivt, værdiansættes med udgangspunkt i den seneste transaktionspris. Efterfølgende korrigeres for eventuelle ændringer i markedsforholdene, bl.a. ved at inddrage transaktioner i lignende finansielle instrumenter, der vurderes gennemført ud fra normale forretningsmæssige overvejelser. Når der ikke findes et marked, fastsættes dagsværdien for almindelige og mere simple finansielle instrumenter, som rente- og valutaswaps og noterede obligationer, efter almindeligt anerkendte værdiansættelsesmetoder. Der anvendes markedsbaserede parametre ved værdiansættelsen. For mere komplekse finansielle instrumenter, såsom swaptioner, andre OTC-produkter samt noterede kapitalandele anvendes værdiansættelsesmetoder, som typisk er baseret på værdiansættelsesmetoder generelt accepteret inden for sektoren. Resultatet af værdiansættelsesmodeller er ofte udtryk for et skøn over en værdi, som ikke ud fra markedsobservationer kan fastsættes entydigt. Værdiansættelsen bliver derfor i visse tilfælde gennemført ved at inddrage risikofaktorer (likviditets- og modpartsrisiko) som yderligere parametre.	Svarer til Solvens, dog indregningsdag pr. afregningsdag i regnskabet
	Derivater måles til dagsværdi. Såfremt dagsværdien er positiv, indgår derivatet som aktiv. Ved negativ dagsværdi indgår derivatet som passiv under regnskabsposten "anden gæld".	Svarer til Solvens
Indlån i kreditinstitutter	Klassificeres som tilgodehavende og værdiansættes derfor efter samme princip til amortiseret kostpris. Opgøres ud fra handelsdato.	Svarer til Solvens, dog med indregningsdag pr. valørdag
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter*	Klassificeres som finansielle aktiver designet til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen. Når et aktiv handles på et aktivt marked anvendes den officielle kurs på balancedagen. Hvis der ikke foreligger et aktivt marked bliver generelt anerkendte værdiansættelsesmetoder anvendt, med markedsbaserede parametre. For mere komplekse instrumenter inddrages risikofaktorer når disse er relevante for at danne et realistisk skøn. Inkluderes som et aktiv på handelsdagen ved værdiansættelse til solvensformål.	Svarer til Solvens, dog med indregningsdag pr. valørdag
Tilgodehavender	Måles til amortiseret kostpris og opdeles på genforsikringsandele af de forsikringsmæssige hensættelser, samt tilgodehavender for forsikringstagere og virksomheder og andre tilgodehavender.	Svarer til Solvens

* I Sverige kaldes dette investeringer, hvor kunderne bærer investeringsrisikoen

I Danica Pension Sverige benytter man ikke posterne "Immaterielle aktiver", "Materielle aktiver", "Kapitalandele i associerede virksomheder" og "Kapitalandele i tilknyttede virksomheder".

I Danica Pension Norge benytter man ikke posterne "Materielle aktiver", "Kapitalandele i associerede virksomheder" og "Kapitalandele i tilknyttede virksomheder".

D.2 Forsikringsmæssige hensættelser

Danica Pension Danmarks forsikringsmæssige hensættelser kan klassificeres, som det fremgår af nedenstående tabel. Af tabellen fremgår endvidere, hvordan hensættelserne værdiansættes i forhold til opgørelse af solvenskapitalkrav, hvilke antagelser der er gjort og de forskelle, der er i forhold til regnskabet. Endelig er usikkerhederne ved opgørelserne beskrevet.

Som det fremgår af tabellen opgøres de forsikringsmæssige hensættelser som hovedregel ens i regnskabet og ved opgørelse af solvenskapitalkravene.

Forretningsområde	Værdiansættelsesmetode			
	Solvens	Antagelser	Andre antagelser i regnskab	Usikkerheder
Traditionel	Værdien svarer til værdien af pensionerne (Garanterede ydelser) inkl. værdien af forventninger til fremtidig bonus (Bonuspotentialer). Hertil lægges en pris for, at antagelserne bag forventningerne ikke holder (Risikomargen). Endelig værdiansættes den del, der i fremtiden vil blive betalt for, at selskabet stiller risikovillig kapital til rådighed (Fortjenstmargen).	Der indregnes EIOPA-rentekurven med tillæg. Forventninger til levetider, hyppighed for invaliditet, omkostninger, sandsynligheder for omskrivning til fripolice og genkøb mv. følger de tekniske grundlag, som er offentligt tilgængelige på Finanstilsynets hjemmeside. Risikomargen opgøres som den pris en investor vil kræve for at overtage risikoen (Cost-of-Capital metode).	Der anvendes samme værdiansættelse som i Solvens. Eneste forskel er opgørelsen af Risikomargen. Denne sættes i regnskabet lig med den ekstra værdi af pensionerne, som mere konservative havde ledt frem til.	I forhold til fastsættelsen af forventninger til levetider, hyppighed for invaliditet, omkostninger, sandsynligheder for omskrivning til fripolice og genkøb mv. er der forbundet de statistiske usikkerheder, der følger af at bruge historiske data til at forudsige fremtidige udviklinger.
Balance, unit link med særlig udligningsmekanisme og Link med garanti	Som beskrevet under Traditionel	Som beskrevet under Traditionel	Som beskrevet under Traditionel	Som beskrevet under Traditionel
Tab af erhvervsene	Værdien svarer til værdien af pensionerne på både indtrufne skader (Erstatningshensættelser) samt forventede skader vedrørende eksisterende forretning og forudbetalt præmie (Præmiehensættelser). Desuden opgøres værdien af risikobonus (Hensættelser til bonus og præmierabatter). Hertil lægges en pris for, at antagelserne bag forventningerne ikke holder (Risikomargen).	Forventninger til reaktivering, genoptagelse, efteranmeldelse af skader samt skadesforløb på nye skader vedrørende eksisterende forretning. Risikomargen opgøres som den pris en investor vil kræve for at overtage risikoen (Cost-of-Capital metode).	Der anvendes samme værdiansættelse som i Solvens. Eneste forskel er opgørelsen af Risikomargen. Denne sættes i regnskabet lig med den ekstra værdi af pensionerne, som mere konservative forventninger havde ledt frem til.	I forhold til fastsættelsen af forventninger til reaktivering, genoptagelse, efteranmeldelse af skader samt skadesforløb på nye skader vedrørende eksisterende forretning er der forbundet de statistiske usikkerheder, der følger af at skulle bruge historiske data til at forudsige fremtidige udviklinger.
Sundhedsforsikringer og kritisk sygdom	Værdien svarer til værdien af pensionerne på indtrufne skader (Erstatningshensættelser) og forudbetalt præmie (Præmiehensættelser). Hertil lægges en pris for, at antagelserne bag forventningerne ikke holder (Risikomargen).	Forventninger til efteranmeldelser af skader. Risikomargen opgøres som den pris en investor vil kræve for at overtage risikoen (Cost-of-Capital metode).	Der anvendes samme værdiansættelse som i Solvens. Eneste forskel er opgørelsen af Risikomargen. Denne sættes i regnskabet lig med den ekstra værdi af pensionerne, som mere konservative forventninger havde ledt frem til.	I forhold til fastsættelsen af forventninger til efteranmeldelse af skader er der forbundet de statistiske usikkerheder, der følger af at skulle bruge historiske data til at forudsige fremtidige udviklinger.

I forhold til Danica Pension Sverige er der følgende forskelle i værdiansættelsesmetoder og antagelser omkring opgørelse af hensættelserne:

Forretningsområde	Værdiansættelsesmetode			
	Solvens	Antagelser	Andre antagelser i regnskab	Usikkerheder
Fond- og depotforsikring	<p>De forsikringstekniske hensættelser i Solvens II består af bedste skøn af selskabets forpligtelser samt en risikomargin.</p> <p>Bedste skøn er nutidsværdien af det forventede fremtidige cash flow fra udstedte forsikringer.</p> <p>Risikomarginen er en del af de forsikringstekniske hensættelser for at sikkerhedsstille at værdien af de forsikringstekniske hensættelser svarer til det beløb som en vidende og informeret modpart bør forvente at kræve for at overtage risikoen det indebærer at opfylde forpligtelserne. Dette indebærer at størrelsen på risikomarginen modsvarer cost-of-capital af den kapital der skal holdes for at solvenskravet er opfyldt.</p>	<p>Nutidsværdien beregnes med den risikofrie rentekurve uden volatilitets- og matchingjusteringer, og publiceres af EIOPA.</p> <p>Risikomarginen svarer til cost-of-capital for de risici, der ikke er hedgede, dvs. de risici som en køber af virksomheden ikke kan eliminere. Samtlige markedsrisici antages at kunne hedges. En vurdering af risikomarginen er foretaget jf. lovgivningens foreslåede forenkling. Det fulde solvenskrav ganges med den gennemsnitlige varighed i porteføljen samt med en rente på 6%, svarende til cost-of-capital.</p>	<p>Der anvendes samme værdiansættelsesmetode som efter lokale regnskabsprincipper.</p> <p>Værdiansættes til dagsværdien af de fonde, der er tilknyttet aftalen.</p> <p>Dagsværdien opgøres med den aktuelle værdi af de underliggende beholdninger i forhold til forsikringstagerens andel heraf på balancedagen.</p>	<p>I forhold til fastsættelse af antagelser er det forbundet med de statistiske usikkerheder, der følger af at bruge historiske data til at forudsige fremtidige udviklinger.</p>
Syge- og præmiefritagelsesforsikring	<p>Det bedste skøn beregnes som nutidsværdien af de forventede skadesudbetalinger som baseres på godkendte skader samt skader som indtræffer men ikke rapporteres (IBNR). Beregningen af nutidsværdien foretages ved brug af den risikofrie rentekurve uden volatilitets- og matchingjusteringer, og publiceres af EIOPA. I værdiansættelsen af forventede skadeudbetalinger indgår en antagelse om afvikling af eksisterende skader samt en antagelse om fremtidige omkostninger.</p>		<p>Der anvendes samme værdiansættelse som i Solvens.</p>	<p>I forhold til fastsættelse af antagelser er det forbundet med de statistiske usikkerheder, der følger af at bruge historiske data til at forudsige fremtidige udviklinger.</p>

I forhold til Danica Pension Norge er der følgende forskelle i værdiansættelsesmetoder og antagelser omkring opgørelse af hensættelserne:

Forretningsområde	Værdiansættelsesmetode			
	Solvens	Antagelser	Andre antagelser i regnskab	Usikkerheder
Investeringsvalg	<p>For investeringsvalg og livsforsikringer med garanti beregnes bedste skøn ved en fremskrivning af cash flow fra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ydelser til kontraktens modtagere - Omkostninger knyttet til anskaffelse og drift - Mellemværende mellem parter - Eventuelle fremtidige præmiebetaling, herunder værdi af eventuelle rentegarantipræmier. 	<p>Fremskrivning af investeringsvalgsprodukter foretages med antagelser om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genoptagelse - Udbetaling i henhold til aftale - Biometriske antagelser (død, førlighed). 	<p>Depotværdi anvendes.</p>	<p>Ingen særlige usikkerheder.</p>
Livsforsikring med garanti	<p>For livsforsikring med garanti (og overskudsdeling) beregnes et fremtidig cash flow af udbetaling i henhold til aftale til forsikrede, værdi af reserver ved overføring og omkostninger og indtægter, herunder eventuelle rentegarantipræmier.</p>	<p>Biometriske antagelser ved genoptagelse (død, førlighed og reaktivering). Alle ydelser tilbagediskonteres med swap-renten inkl. volatilitetsjustering. For livsforsikring med garanti og overskudsdeling beregnes et såkaldt bonuspotentiale, eller fremtidige diskretionære ydelser.</p>	<p>Beregning af præmiereserver efter forsikringsvirksomhedsreglerne kap.3, og efter rapporterede tarifferlementer og grundlagsrente.</p>	<p>Ingen særlige usikkerheder.</p>
Anden livsforsikring	<p>Kontrakter uden overskudsdeling og etårige risikopræmie er bedste skøn baseret på beregningen af IBNR og RBNS uden eventuelle sikkerhedstillæg. For kontrakter med eventuelle førlighedsydelse gennemføres beregningen af cash flow som nævnt under Investeringsvalg.</p>	<p>Anslået IBNR efter analyser af skadegrad og meldetid, samt hensættelser til RBNS.</p>	<p>Der anvendes samme værdiansættelse som i Solvens.</p>	<p>Ingen særlige usikkerheder.</p>
Sundhedsforsikring (livsforsikring)	<p>Kontrakter uden overskudsdeling og etårige risikopræmie er bedste skøn baseret på beregningen af IBNR og RBNS uden eventuelle sikkerhedstillæg. For kontrakter med eventuelle førlighedsydelse gennemføres beregningen af cash flow som nævnt under Investeringsvalg.</p>	<p>Anslået IBNR efter analyser af skadegrad og meldetid, samt hensættelser til RBNS.</p>	<p>Der anvendes samme værdiansættelse som i Solvens.</p>	<p>Ingen særlige usikkerheder.</p>

En vigtig forudsætning for opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser er den indregnede rentekurve. Den bliver fastsat af den europæiske tilsynsinstitution EIOPA. Udover selve rentekurven kan det nationale Finanstilsyn give tilladelse til at indregne et tillæg til rentekurven. Tillægget, der ligeledes offentliggøres af EIOPA, afhænger af den aftalte valuta for ind- og udbetalingerne i forsikringsaftalerne.

Danica Pension Danmark og Danica Pension Norge har søgt om og fået tilladelse af Finanstilsynene til at benytte denne mulighed. Danica Pension Sverige benytter sig ikke af muligheden, da det ikke har væsentlig betydning for forretningen.

Betydningen for koncernens selskaber, der anvender VA-tillægget, er som følger:

Kapitalgrundlag (DKK mio.)	Koncern*	Danica Pension	Forsikrings- selskabet Danica	Danica Pensions- forsikring	Danica Pension Norge
Med volatilitetsjustering					
Forsikringsmæssige hensættelser	450.721	281.383	274	99.346	13.367
Solvenskapitalkrav	12.657	10.846	4.056	2.061	304
Minimumskapitalkrav	7.357	4.881	1.014	927	137
Basis kapitalgrundlag	25.510	27.216	20.989	2.828	434
Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkrav	25.510	27.216	20.989	2.828	434
Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af minimumskapitalkrav	23.128	24.342	20.989	2.828	434
Uden volatilitetsjustering					
Forsikringsmæssige hensættelser	451.293	281.822	280	99.467	13.373
Solvenskapitalkrav	16.932	14.705	4.056	2.473	307
Minimumskapitalkrav	9.010	6.347	1.014	1.113	138
Basis kapitalgrundlag	24.998	26.812	20.984	2.733	426
Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkrav	24.998	26.812	20.984	2.733	426
Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af minimumskapitalkrav	22.947	24.231	20.982	2.733	426

* Koncern indeholder Danica Pension Sverige

D.3 Andre forpligtelser

Danica koncernens øvrige forpligtelser klassificeres, som det fremgår af nedenstående tabel. Af tabellen fremgår eventuelle forskelle mellem værdiansættelse til solvensformål i forhold til værdiansættelsen i regnskabet.

Forpligtelser	Værdiansættelsesmetode	
	Solvens	Regnskab
Udskudte skatteforpligtelser	Opgøres som regnskabets værdi ansættelsesmetode tillagt fremtidig selskabsskat af forskel på værdien af fortjenstmargen og risikomargen på de forsikringsmæssige hensættelser, i forhold til regnskabstallene.	Fastlægges efter gældsmetoden som alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier.
Gæld	Der anvendes samme værdiansættelsesmetode som i regnskabet, dog inkluderes gæld til kreditinstitutter som et passiv på handelsdagen.	Gæld til kreditinstitutter måles i amortiseret kostpris og inkluderes som et passiv på valørdagen. Anden gæld består primært af derivater målt til en negativ dagsværdi. Andre gældsposter måles til amortiseret kostpris.
Periodeafgrænsningsposter for forpligtelser	Svarer til posten i regnskabet ekskl. skyldige renter i swap-aftaler og består primært af forudbetalte præmier og skyldig rente vedr. den supplerende kapital.	Består hovedsageligt af skyldige renter i swap-aftaler. Disse opgøres ved dagsværdi som finansielle instrumenter og indregnes efter samme princip som disse, fra risikoovertagelse på handelsdagen og ikke fra afregningsdato.
Ansvarlig lånekapital	Som regnskabets værdiansættelsesmetode.	Måles til amortiseret kostpris suppleret af dagsværdien for hedging af renterisiko, som udgøres af derivater.

I Danica Pension Sverige Solvens II balance fradrages anskaffelsesomkostningerne i forhold til regnskabets balance.

D.4 Alternative værdiansættelsesmetoder

Hovedparten af investeringsaktiverne i Danica koncernen værdiansættes til dagsværdi baseret på noterede priser på aktive markeder. For koncernens unoterede investeringer anvendes alternative værdiansættelsesmetoder. Aktiverne fremgår af note 33 i årsrapporten for 2018.

Værdiansættelsen af de unoterede investeringer sker i henhold til koncernens underliggende forretningsgange på området. Værdiansættelsen sker efter en på investeringstidspunktet fastlagt metode. Disse udgøres af discounted cash flow-modeller, handelsmultipler, transaktionsmultipler, sandsynlighedsvægtede scenarier samt indre værdi. Disse opdateres med budgetforudsætningerne for den enkelte investering hvert kvartal samt en vurdering af udviklingen på de finansielle markeder. Afkastkrav fastsættes ud fra markedsdata og risikopræmie på den enkelte investering.

D.5 Andre oplysninger

Der er ikke yderligere væsentlige oplysninger om værdiansættelsen af aktiver og passiver til solvensformål end dem, der fremgår af de foregående afsnit.

Kapitel E – Kapitalforvaltning

I dette kapitel beskrives kravene til Danica koncernens kapitalgrundlag samt kapitalgrundlagets forskellige delelementer.

Kravene til Danica koncernens kapitalgrundlag følger de europæiske standarder herfor, jf. kapitel C med en enkelt egenudviklet delkomponent i forhold til forventninger til mulige udviklinger i levetiderne. Se nærmere herom i afsnit E.4 hvor Danica koncernens interne model for opgørelse af levetidsrisici beskrives.

E.1 Kapitalgrundlag

Danica koncernen styrer sit kapitalgrundlag med fokus på at sikre, at der er tilstrækkelig kapitalgrundlag til at dække de risici, som kan forventes ved selskabets fortsatte drift og ud fra den valgte strategi.

Det er bestyrelsen, der fastlægger den kapital, som vurderes tilstrækkelig til at understøtte Danicas forretningsmæssige udvikling. Bestyrelsen har besluttet, at Danica koncernen skal have et kapitalgrundlag, der mindst er 150 % af solvenskravet. Kapitalgrundlaget sikrer, at Danica koncernen og de danske selskaber har en tilstrækkelig kapital til at understøtte forretningsstrategien og den forretningsmæssige udvikling i planperioden

Herudover har bestyrelsen besluttet, at Danica koncernen og de danske selskaber til enhver tid skal opretholde en overdækning på minimum 130 % af solvenskravet. Skulle der opstå en situation, hvor overdækningen falder under de 130 %, vil der umiddelbart blive iværksat tiltag for at bringe overdækningen i overensstemmelse med selskabets politik herfor.

I begge ovennævnte situationer orienteres bestyrelsen snarest, hvis overdækningen kommer under de nævnte niveauer.

Danica overvåger, at der er en tilstrækkelig basiskapital ved hjælp af daglig risikomåling og risikostyring af både aktiver og passiver. Løbende overholdelse af solvenskravene sikres herudover ved:

- Daglige opgørelse af solvenskravet.
- Løbende overvågning af overholdelsen af bestyrelsens retningslinjer. Det er økonomidirektørens ansvar at reagere i forhold til denne overvågning. Særligt skal økonomidirektøren indstille til Risikokomiteén, hvis der skal iværksættes tiltag som følge af manglende overholdelse af kravet om overdækning på minimum 130 %.
- Ved udarbejdelse af forslag om evt. udbytte skal overdækningen efter udlodning fortsat være over 150 %.

Herudover har bestyrelsen fastsat retningslinjer for investeringer og der er forretningsgange, der lever op til kravene herom i lov om finansiel virksomhed. Disse omhandler bl.a. god administrativ- og regnskabsmæssig praksis, skriftlige forretningsgange på alle væsentlige områder, fyldestgørende interne kontrolprocedurer og procedurer for funktionsadskillelse samt tilstedeværelsen af de nødvendige ressourcer.

I Danica Pension Sverige har bestyrelsen tilsvarende regler, der tager hensyntagen til at forretningen, der tegnes, ikke har stor resultatpåvirkning på egenkapitalen. Således er der ikke brug for en lige så stor kapitaloverdækning som i Danica Pension. Bestyrelsen i Danica Pension Sverige har besluttet, at overdækningen skal være på mindst 120 % af solvenskravet. Samtidig er de forventede fremtidige overskud på forretningen af en størrelse, der giver et væsentligt bidrag til kapitalstyrken i selskabet. Styringen af kapitalen fokuserer således på at sikre overholdelsen af grænserne vedrørende de forskellige kvalitetsniveauer (tiers) af kapitalen. Således må tier 2 kapitalen ikke overstige 20 % af minimumssolvenskravet.

I Danica Pension Norge har bestyrelsen tilsvarende regler, der tager hensyntagen til at forretningen, der tegnes, ikke har stor resultatpåvirkning på egenkapitalen. Således er der ikke brug for en lige så stor kapitaloverdækning som i Danica Pension. Bestyrelsen i Danica Pension Norge har besluttet, at overdækningen følges nøjere, når den nærmer sig 120 % af solvenskravet. Styringen af kapitalen fokuserer således på at sikre overholdelsen af grænserne vedrørende de forskellige tiers af kapitalen. Således må tier 2 kapitalen ikke overstige 20 % af minimumssolvenskravet.

Kapitalgrundlaget i Danica koncernen er 31. december 2018 sammensat som det fremgår af nedenstående tabel:

Kapitalgrundlag (DKK mio.)	Koncern	Danica Pension	Forsikrings- selskabet Danica	Danica Pensions- forsikring	Danica Pension Sverige	Danica Pension Norge
Egenkapital	18.898	21.366	18.898	1.910	400	374
Forskelle i værdiansættelse mellem regnskab og Solvens II	2.760	2.000	2.091	918	1.121	57
Foreslået udbytte	0	0	0	0	0	0
Ansvarligt lån	3.850	3.850	0	0	73	0
Andre kapitalelementer (Tier 2)	3	0	0	0	0	3
Kapitalgrundlag i alt	25.510	27.216	20.989	2.828	1.593	434
Tier 1	21.657	23.366	20.989	2.828	1.588	432
Tier 2 ¹⁾	3.853	3.850	0	0	0	3
Tier 3	0	0	0	0	5	0
Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkrav	25.510	27.216	20.989	2.828	1.593	434
Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af minimumskapitalkrav	23.128	24.342	20.989	2.828	1.588	434

* Det ansvarlige lån i Danica Pension er noteret på Irish Stock Exchange. Lånet kan indfries fra september 2025

Danica koncernen har ikke supplerende kapital, øvrig efterstillet gæld eller kapitalgrundlags-elementer, som er underlagt overgangsbestemmelser.

E.2 Solvenskrav og minimumssolvenskrav

Solvenskapitalkravene 31. december 2018 i Danica koncernen er som følger:

Kapitalkrav (DKK mio.)	Koncern	Danica Pension	Forsikrings-selskabet Danica	Danica Pensions-forsikring	Danica Pension Sverige	Danica Pension Norge
Kapitalkrav	12.657	10.846	4.056	2.061	1.199	304
Dækningsgrad	202%	251%	518%	137%	133%	143%
Minimumskapitalkrav	7.357	4.881	1.014	927	398	137

Det bemærkes, at Danica Pensionsforsikrings overdækning er tæt på bestyrelsens 130 % grænse for reetablering af overdækning. Selskabet følges derfor tæt for at sikre, at der bliver iværksat tiltag uden ophold for at bringe overdækningen i overensstemmelse med selskabets politik herfor, hvis overdækningen falder yderligere. Da selskabet forventes fusioneret med Danica Pension i første halvår 2019 er der ikke pr. 31. december 2018 iværksat kapitaludvidende tiltag, da fusionen automatisk vil medføre, at overdækningen bliver reetableret væsentlig over bestyrelsens 150 % grænse.

Solvenskravene

Solvenskapitalkravet for koncernen er opgjort ud fra koncernens konsoliderede risici.

I nedenstående tabel er opgørelsen af solvenskapitalkravene opdelt på de moduler, der indgår i den europæiske standardmodel:

Kapitalkrav (DKK mio.)	Koncern	Danica Pension	Forsikrings-selskabet Danica	Danica Pensions-forsikring	Danica Pension Sverige	Danica Pension Norge
Markedsrisiko	26.043	18.211	5.167	8.244	674	82
Modpartsrisiko	858	395	0	437	40	22
Livsforsikringsrisiko	6.113	4.314	0	854	796	208
Sygeforsikringsrisiko	1.424	998	79	330	1	88
Diversifikation	-5.537	-3.754	-58	-1.143	-333	-116
Primært solvenskapitalkrav	28.901	20.164	5.187	8.723	1.178	284
Operationel risiko	1.097	736	12	295	21	46
Justering for tabsabsorberende evne af de forsikringsmæssige hensættelser	-15.509	-8.724	0	-6.780	0	-6
Justering for tabsabsorberende evne af de udskudte skatter	-1.831	-1.330	-1.144	-177	0	-21
Solvenskapitalkrav	12.657	10.846	4.056	2.061	1.199	304

I henhold til de europæiske standarder, er der visse muligheder for at benytte forenkede beregningsmetoder. I Danica Pension og Danica Pensionsforsikring benyttes muligheden for at foretage forenkede beregninger ved beregning af modpartsrisiko, hvor de sikkerheder der stilles for derivataftaler behandles forenklet. Herudover benyttes en forenklet metode til beregning af omkostningsrisici for sundhedsforsikringer.

Danica koncernen anvender ikke selskabsspecifikke parametre.

I modulet for livsforsikringsrisiko indgår et delmodul vedrørende levetidsrisici. Det delmodul har Danica Pension og Danica Pensionsforsikring udviklet en intern model for. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til afsnit E.4 Interne modeller.

Danica Pension, Danica Pensionsforsikring og datterselskaberne i Sverige og Norge har sammenlignelige risiko-profiler med forskellige kapitaliseringsgrader. Forsikrings-selskabet Danica har en anden risikoprofil, men repræsenterer en mindre andel af koncernens risiko. Der er derfor ikke nogen væsentlige diversifikationseffekter i koncernen.

Minimumssolvenskravene

For hvert selskab i Danica koncernen er minimumskapitalkravene opgjort som følger:

Minimumskapitalkrav (DKK mio.)	Parametre	Danica Pension	Forsikrings-selskabet Danica	Danica Pensions-forsikring	Danica Pension Sverige	Danica Pension Norge
Lineært minimumskapitalkrav		5.962	32	1.773	398	145
Solvenskapitalkrav		10.846	4.056	2.061	1.199	304
Minimumskapitalkravet i alt		4.881	1.014	927	398	137
Minimumskapitalkravet vedr. skadesforsikring						
Udgift til lægebehandling, hensættelser	4,7%		264			
Udgift til lægebehandling, præmier	4,7%		412			
Minimumskapitalkravet vedr. livsforsikring						
Garanterede ydels er vedr. livsforsikring med gevinstandele	3,7%	125.271		37.425		403
Fremtidige diskretionære ydels er vedr. livsforsikring med gevinstandele	-5,2%	7.119		7.524		34
Garanterede ydels er vedr. unit-link	0,7%	136.052		48.612	56.752	12.598
Garanterede ydels er vedr. anden livsforsikring	2,1%	11.316		5.005	9	223
Risikosum	0,07%	723.924		476.797	922	55.853

For koncernen opgøres minimumskapitalkravet som summen af enkelt-selskabernes minimumskapitalkrav. Minimumskapitalkravet spiller samme rolle for koncernen som minimumskapitalkravet gør for enkelt-selskaber. For Danica koncernen som helhed er minimumskapitalkravet opgjort som følger:

(DKK mio.)	Minimumskapitalkrav
Danica Pension	4.881
Forsikrings-selskabet Danica	1.014
Danica Pensionsforsikring	927
Danica Pension Sverige	398
Danica Pension Norge	137
Minimalt solvenskapitalkrav for Danica Koncernen	7.357

For ingen af selskaberne i Danica koncernen er der sket væsentlige ændringer i minimumskapitalkravet i rapporteringsperioden. Solvenskapitalkravet og minimumskapitalkravet i Danica koncernen er steget som følge af overtagelsen af Danica Pensionsforsikring.

E.3 Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregningen af solvenskravet

Muligheden for at omregne aktierisici til en obligationslignende afkast og risikoprofil, der matcher pensionsforpligtelserne anvendes ikke af koncernen eller nogen af dens enkelt-selskaber.

E.4 Forskelle mellem standardformlen og en intern model

Som udgangspunkt benytter Danica koncernen standardmodellen i EU-lovgivningen til opgørelse af solvenskapitalkravet.

Intern model for levetidsforbedringer i Danica Pension Danmark

I forhold til indregning af levetidsforbedringer har Danica Pension og Danica Pensionsforsikring valgt at opgøre denne risiko efter en intern model, der bedre end standardmodellen fanger levetidsrisikoen, der hidrører fra selskabets portefølje af forsikringer.

Se afsnit C, hvor modulerne, der indgår i beregningen af solvenskapitalkravet i henhold til europæiske givne standardmodel, er beskrevet. Modulet, som den interne model beskæftiger sig med, er modulet for livsforsikringsrisici. Modulet består af flere undermoduler. Det undermodul under livsforsikringsrisici, hvor en uventet hændelse eller tilfældig udvikling har den største økonomiske betydning for Danica koncernen, er levetid.

Danica Pension og Danica Pensionsforsikring foretager årligt analyser af udviklingen i levetider i overensstemmelse med Finanstilsynets årligt opdaterede benchmark for levetider med følgende justering af de levetider, der indregnes i hensættelserne i regnskabet.

Anvendelsen af den interne model for levetidsrisici skal ses i sammenhæng hermed. Hensættelsesberegningen og kravet til kapital i forhold hertil udgør således et hele, som indgår i den daglige risikoovervågning og -styring i forhold til levetidsrisici.

Standardmodellen inddrager ikke effekterne fra Finanstilsynets benchmark, hvorfor den interne model benyttes. Den af Danica Pension og Danica Pensionsforsikring valgte interne model bygger på den fælles model for indregning af levetider, der blev brugt af hele den danske branche frem til ultimo 2015. Ved overgangen til de nye fælles europæiske solvenskapitalkravsregler, der blev indført fra 1. januar 2016, skal Finanstilsynet godkende opgørelser, der ikke følger standardmodellen. Danica har opnået en sådan godkendelse, således at selskabets praksis for opgørelse af levetidsrisikoen i forhold til solvenskapitalkravet kunne videreføres efter 1. januar 2016.

Bestyrelsen forelægges årligt metoden til fastsættelse af solvenskapitalkravet til beslutning, herunder beslutning om anvendelse af intern model, ligesom bestyrelsen beslutter kapitalplan og kapitalnødplan i forhold til det nødvendige kapitalgrundlag. Kapitalplaner, kapitalnødplaner og bestyrelsens vurdering af behov for nødvendigt kapitalgrundlag er således også baseret på anvendelse af den interne model for levetidsrisiko. Bestyrelsen sammenholder mindst årligt standardmodellen med den interne model for levetid, og det sikres, at den interne model fortsat er en bedre opgørelse af levetidsrisiciene.

Den interne model for levetidsrisiko

I undermodulet vedr. levetidsrisici i modulet for livsforsikringsrisici skal risikoen for en pludselig stigning i levetiden beregnes. Den interne model benytter en anden stigning i levetiden end den, der følger af standardmodellen. Den i den interne model anvendte stigning tager udgangspunkt i de forventninger til stigninger i levetiden, der allerede er indregnet i hensættelserne, der indgår i regnskabet.

Modellen består af følgende komponenter:

1. En del, der tager højde for risikoen for en ændring i niveauet for og stigninger i levetiden.
2. En del, der tager højde for usikkerheden omkring opgørelserne beskrevet under punkt 1.
3. Et tillæg, der afspejler muligheden for fremkomsten af ikke-ventede men ikke usandsynlige forbedringer af behandlingsformer, der på kort sigt kan forbedre overlevelseschancerne inden for forskellige betydende sygdomsområder.

Forskellene til standardmodellen

I standardmodellen indregnes en pludselig stigning i levetiderne på 20 %. Dette levetidsstød harmonerer ikke med selskabets risikoprofil, idet selskabet, i lighed med andre danske selskaber, indregner forventede fremtidige levetidsforbedringer i hensættelserne i regnskabet.

Den interne model er derfor udviklet for at kunne fastsætte parametre, der er baseret på de allerede indregnede forventninger til levetidsforbedringer – og som samtidig sikrer, at kravet til kapitalen i forhold til risikoen for stigninger i levetiden og deraf stigende hensættelser, svarer til, at der skal være kapital nok til en stigning i levetiderne, der svarer til, hvad der måtte blive observeret hvert 200. år.

De levetidsforbedringer, der er indregnet i hensættelserne, udgør hvad der svarer til op imod halvdelen af et levetidsstress på 20 % i situationen, hvor hensættelserne regnes uden forventede levetidsforbedringer. Konsekvensen heraf er, at stødet i den partielle interne model sammen med opgørelsen efter bedste skøn af hensættelserne flugter meget vel med standardmodellens stød på 20 %.

Data, der indgår som input til den interne model, svarer til de samme data, der anvendes ved hensættelsesberegningerne i regnskabet. Herudover benyttes data fra Videnscenteret for Forsikring og Pension, Human Mortality Database og de forventede fremtidige levetidsforbedringer fra Finanstilsynets benchmark.

E.5 Manglende overholdelse af minimumssolvenskravet og manglende overholdelse af solvenskravet

Danica koncernen har ikke overtrådt sit solvenskapitalkrav eller minimale solvenskapitalkrav i rapporteringsperioden.

Intet enkelt selskab i Danica koncernen har overtrådt sit solvenskapitalkrav eller minimums kapitalkrav i rapporteringsperioden.

E.6 Andre oplysninger

Opgørelsen af det primære solvenskapitalkrav i Danica Pension og Danica Pensionsforsikring sker efter pensionsafkastskat. Den udgift, som selskabet måtte have til pensionsafkastskat, hvis kundernes tab skal dækkes af egenkapitalens midler, indregnes i den tabsabsorberende effekt af udskudt skat.

I Danica Pension Sverige anvendes den tabsabsorberende effekt ikke, da Danica Pension Sverige ikke udbyder garantiprodukter. I Danica Pension Norges tabsabsorberende effekt indregnes forventede overskud på de biometriske risici tillagt forventede overskud som følge af et højere investeringsafkast end indregnet i bedste skøn af de pensionerne.

Bilag 1: Offentliggørelse af visse oplysninger, der indsendes til Finanstilsynet
 Danica koncernen skal sammen med denne rapport offentliggøre visse af de skemaer, der indsendes til Finanstilsynet omkring koncernens risici. I nedenstående skema er et overblik over disse:

QRT-skabeloner for SFCR (Individuelle selskaber)	
Skema	Giver information omkring:
s.02.01.02	Balance sheet information
s.05.01.02	Premiums, claims and expenses
s.05.02.01	Premiums, claims and expenses by country
s.12.01.02	Technical provisions relating to life insurance and health insurance
s.17.01.02	Non-life technical provisions
s.19.01.21	Non-life insurance claims in the format of development triangles
s.22.01.21	Impact of the long term guarantee and transitional measures
s.23.01.01	Own funds, including basic own funds and ancillary own funds
s.25.01.21	Solvency Capital Requirement calculated using the standard formula
s.25.02.21	Solvency Capital Requirement calculated using the standard formula and a partial internal model
s.25.03.21	Solvency Capital Requirement calculated using a full internal model
s.28.01.01	Minimum Capital Requirement for insurance and reinsurance undertakings engaged in only life or only non-life insurance or reinsurance activity
s.28.02.01	Minimum Capital Requirement for insurance undertakings engaged in both life and non-life insurance activity

QRT-skabeloner for SFCR (koncernniveau)	
Skema	Giver information omkring:
s.32.01.22	Undertakings in the scope of the group
s.02.01.02*	Balance sheet information
s.05.01.02	Premiums, claims and expenses
s.05.02.01	Premiums, claims and expenses by country
s.22.01.22	Impact of the long term guarantee and transitional measures
s.23.01.22	Own funds, including basic own funds and ancillary own funds
s.25.01.22*	Solvency Capital Requirement, calculated using the standard formula
s.25.02.22*	Solvency Capital Requirement, calculated using the standard formula and a partial internal model
s.25.03.22	Solvency Capital Requirement, calculated using a full internal model

* Templates for the solvency and financial condition report of individual undertakings and groups, cf. commission implementing regulation (EU) 2015/2452 of December 2015

Bilag 2: Definitioner og betegnelser

Alternative investeringer	Investeringer i ikke-traditionelle aktivklasser. F.eks. råvare, venture kapital eller skov/landbrug.
Ansvarligt lån	Lånetype bestående af fremmedkapital, hvor långiver i tilfælde af virksomhedens opløsning eller anden likvidering påtager sig at vente med at få sit tilgodehavende, indtil alle andre kreditorer har fået deres.
Basiskapitalen	Betegnelsen for den kapital, et forsikringselskab kan benytte til at dække sit solvenskrav med.
CLO	Collateralized Loan Obligation. Et struktureret obligationsprodukt der kan betragtes som en pulje af forskellige typer virksomhedslån, samlet i et investeringsprodukt.
Cross currency swaps	Finansielt instrument hvor to modparter udveksler cash flows i to forskellige valuta. Se også "Swap".
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority. Det af EU nedsatte organ for lovgivning af pensions- og forsikringselskaber.
Finansielle instrumenter	Handlede aktiver hvis værdi afhænger af et underliggende aktiv. F.eks. optioner, swaps eller swaptioner.
Gennemsnitsrenteprodukter	I gennemsnitsrenteprodukterne bliver afkastet på de bagvedliggende aktiver udjævnet over tid. Der opsamles således afkast fra gode år til modregning i mindre gode afkast. Produktet har således fokus på at give en stabil forrentning over tid til kunderne.
Goodwill	Immaterielt aktiv der opstår i forbindelse med køb af en virksomhed og består af forskellen mellem købsprisen og værdierne af den købte virksomheds aktiver.
IBNR	Incurred but not reported. Forsikringshændelse der forekommer men (endnu) ikke rapporteres.
KPI	Key Performance Indicator. Virksomhedens vigtigste mål for præstation.
Livscyklusprodukter	Livscyklusprodukter er en fælles betegnelse for profilprodukter og generationsprodukter. Betegnelse dækker over, at du har forskellig risikoprofil på forskellige tidspunkter i livet.

Markedsrenteprodukter	Fælles for alle markedsrenteprodukter er, at forrentningen af din pensionsordning bestemmes af afkastet på nogle bestemte værdipapirer - aktier og obligationer
Minimums solvenskrav	Den kapital, der som minimum skal være til stede i et forsikringsselskab, for at kunne udøve forsikringsvirksomhed. Har alene betydning, hvis solvenskravet er mindre end minimumssolvenskravet.
Opsparingsprodukter	De forskellige typer pensionsprodukter.
Optioner	Finansielt instrument, der giver indehaveren ret men ikke krav på at købe eller sælge det underliggende aktiv.
Portefølje	En beholdning af investeringsaktiver.
RBNS	Reported but not settled. Forsikringshændelse der er rapporteret men (endnu) ikke afregnet.
Rekonstruktion	Process eller situation der har til formål enten at skabe solvens eller at skabe en passende afvikling af et selskabs aktiviteter.
Securitisering	Aktion der gør det muligt at anvende finansielle aktiver f.eks. udlån som sikkerhed eller reference for udstedelse af finansielle instrumenter.
Solvens II	EU-bestemt direktiv der har indført nye regler om kapitalkrav for forsikringsselskaber og pensionskasser, som medfører at kapitalkravet i højere grad reflekterer virksomhedens risikoprofil.
Solvens og Solvenskrav	Det krav til kapital, som myndighederne stiller til forsikringsselskaber, for at disse må udøve deres virksomhed.
Stressscenarie	Scenarie der bliver skabt ved at ændre (stresse) en given models inputvariable, og derved teste modellens resultat i en given situation.
Swap	Finansielt instrument, hvor to modparter udveksler cash flows.
Swaptioner	Finansielt instrument, der giver indehaveren ret men ikke krav på at indgå en swap. Se også "Swap".
Terminforretninger	Bindende aftale med hensyn til tidspunkt og pris for fremtidig levering af et produkt.

Traditionelle produkter	Ved opsparing til pension i Danica Traditionel, får kunden en fast rente (kontorenten) på sin opsparing. Samtidigt har du en garanti for en minimumsudbetaling, når du går på pension. Produktet bliver ofte omtalt som et gennemsnitsrenteprodukt.
Varighed	En obligations vægtede gennemsnitlige tilbagebetalingstidspunkt.
Volatilitetsjustering	En justering af den risikofrie rentekurve, der sikrer at nutidsværdien af de forsikringsmæssige hensættelser opgøres under hensyntagen til de investeringer, som gruppe 1-forsikringssselskabet har foretaget.